

EQUIPAMENTS JUVENILS

Equipament juvenil de Sant Cugat
Sesgarrigues

Març 2019

Diputació
Barcelona

Direcció i finançament:

Oficina del Pla Jove

Gerència de Serveis d'Igualtat i Ciutadania

Àrea d'Atenció a les Persones

Encàrrec:

Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues

Coordinació

Oriol Pareta

Realització:

Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia

Isaac Lloveras i Hungria Panadero

Índex

Presentació.....	4
1. Els equipaments juvenils	6
1. Què és un equipament juvenil? Com ha de ser?	8
1. Planejar un equipament juvenil.....	8
2. El plantejament del suport	11
1. Moment actual de les polítiques de joventut a Sant Cugat Sesgarrigues.....	11
2. Sant Cugat Sesgarrigues en xifres	12
2.1. Diagnosi sociodemogràfica	12
2. Diagnosi socioeconòmic de Sant Cugat Sesgarrigues.....	16
3. El futur equipament juvenil	19
1. L'equipament juvenil a Sant Cugat Sesgarrigues	19
2. Descripció de la situació prèvia.....	20
3. L'equipament en el marc de les polítiques de joventut.....	21
4. Descripció general de l'equipament	25
5. Tipologia i gestió.....	27
6. Necessitats d'accessibilitat.....	28
7. El paper de l'equipament en el marc del plantejament urbanístic	30
8. Complementarietat de l'equipament amb els equipaments	33
4. Sessions participatives.....	34
1. Jornada participativa a l'equipament juvenil	34
5. Conclusions	40
6. Orientacions	42

Presentació

Aquest document és el resultat del suport de l'Oficina del Pla Jove de la Diputació de Barcelona que, a través de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, dona resposta a la demanda de suport del Catàleg de Serveis 2018 al Servei de Joventut de l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues.

Des del Servei de Joventut de l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues es va sol·licitar el suport en el marc de la línia d'equipaments juvenils. Aquesta línia representa una gran novetat en el Catàleg de Serveis 2018 de l'Oficina del Pla Jove de la Diputació de Barcelona. D'aquesta manera des de l'OPJ s'amplien els recursos de serveis a les polítiques de joventut municipals donant resposta a una necessitat creixent dels serveis municipals de joventut: els **equipaments juvenils**.

Tot i que des de l'OPJ s'havia treballat amb anterioritat a partir de l'edició de recursos diferents en aquest àmbit, és el primer cop que s'enceta una línia de suport als ens locals a partir d'assessorament a territori. Aquests recursos són:

- *Els equipaments juvenils a estudi, principals reptes i elements a considerar davant el disseny i funcionament dels equipaments per a joves* (2010).
- *Els equipaments juvenils, reflexions, certeses i reptes* (2017).
- *Un model d'equipaments juvenils, definició i requisits mínims* (2019).

Des d'altres institucions també s'han realitzat línies de treball en aquest àmbit, per exemple, des de la Generalitat de Catalunya es va editar en el marc de Guies Breus de participació ciutadana una genèrica (no específica per a equipaments juvenils) Guia per a la gestió col·laborativa d'espais i equipaments públics (2015) i des del Direcció General de Joventut es va editar una Guia de gestió d'espais joves (2009) centrada en el Tarragonès i es van desenvolupar les Jornades sobre gestió d'espais juvenils (2012). També existeixen d'altres experiències com la Guia Jove, que incorpora publicacions al respecte amb el post: Què fer amb l'equipament juvenil?. Des de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia vam editar a l'any 2006 Els locals de les entitats juvenils i els equipaments municipals per a joves a la ciutat de Barcelona. Informe de resultats, del qual vam treballar en la seva actualització a l'any 2011.

Com hem pogut comprovar el treball desenvolupat en la línia d'equipaments juvenils té una dilatada trajectòria en el temps. Tot i que les diferents referències bibliogràfiques ens apunten cap a uns elements comuns, no s'ha acabat de desenvolupar un treball homogeni en aquesta línia de treball. Així com en l'àmbit de la planificació estratègica de les polítiques de joventut s'han acabant consensuant, a través de l'assaig-error, diferents elements i metodologies, no ha estat així en l'àmbit dels equipaments juvenils.

Les línies de suport envers els equipaments juvenils poden vincular-se a diferents elements que, a la seva vegada, donen resposta a necessitats diverses. Partim del fonament que les

polítiques de joventut han de ser facilitadores de l'accés als recursos educatius, ocupacionals, culturals i participatius (entre d'altres) que garanteixin el desenvolupament dels projectes vitals dels i les joves i garanteixin l'autonomia i l'emancipació dels i les joves. Els equipaments juvenils, en aquest marc de les polítiques de joventut, suposen un valor afegit a la implementació i desplegament d'aquestes. El treball que es desenvolupi per a referenciar aquest espai (que esdevingui un espai de referència per als i les joves) és un dels pilars fonamentals sobre el qual encara queda molt de treball a desenvolupar.

No existeix una única fórmula o model d'espai jove. Les diferents realitats territorials, especificitats juvenils i les polítiques de joventut de cada territori han desenvolupat una diversitat de models que nodreixen el desplegament de les polítiques de les joventut. Ara bé, enmig d'aquest marc hem de ser conscients que:

- ! no sempre es disposa d'un equipament juvenil
- ! les potencialitats d'alguns equipaments juvenils són limitades
- ! els i les joves són usuaris/àries d'altres equipaments (poliesportius, espais de formació, etc.)
- ! els i les joves presenten una manca de representació en els espais públics (places, carrers, llocs de pas i estada, etc.)

Per tots aquests motius, i donada l'evolució que han seguit les polítiques de joventut municipals al llarg dels darrers anys, però evolucionant de forma paral·lela a les necessitats juvenils, darrerament s'està construint una conceptualització més àmplia sobre aquest concepte: els espais joves. No ens referim a espais joves ni com a sinònim d'equipament juvenil, ni com a quelcom més reduït arquitectònicament i que per tant, segons algunes reglamentacions, no entra dins la tipologia d'equipament juvenil. Ens referim a espais joves en el sentit més ampli de la seva formulació.

Què entenem per Espais Joves? Tots aquells espais en sentit ampli, equipaments i espais públics, on la població jove és usuària o potencialment usuària. D'aquesta manera podem concebre la integralitat de les polítiques de joventut a l'entorn (ciutat, vila, barri, districte, etc.). De manera que partint d'aquesta perspectiva, considerem que la focalització hauria de recaure en els Espais Joves. Històricament aquestes actuacions de suport s'han centrat només en els equipaments juvenils, deixant de banda aquesta concepció més àmplia, però integral de les polítiques de joventut. Des d'aquesta perspectiva s'implementa directament l'enfocament transversal necessari per al desplegament de les polítiques de joventut.

De manera que aquesta perspectiva ens focalitza també nous elements i reptes que cal considerar dins la perspectiva de treball dels espais joves (i que són aplicables directament també als equipaments juvenils) que amplien els àmbits desenvolupats i treballats fins ara:

- ✓ Construcció/adequació d'espais joves: ubicació i tipologia de construcció
- ✓ Pla d'usos i model d'espais joves
- ✓ Model de gestió dels espais joves
- ✓ Reglaments i Normatives dels espais joves

- ✓ Desenvolupament de les línies estratègiques dels espais joves en el marc de les polítiques de joventut municipals. El model d'espais joves.
- ✓ Projecte socioeducatiu dels espais joves en el marc de les polítiques de joventut municipals
- ✓ Desplegament del treball transversal de les polítiques de joventut i els espais joves
- ✓ L'avaluació dels espais juvenils

- ✓ La participació juvenil en els espais joves

1. Els equipaments juvenils

La qüestió dels equipaments per a joves és un tema que ha generat al llarg del temps molta controvèrsia. Existeixen dificultats de diagnòstic que dificulten una visió clara del tema tot i que en els darrers temps s'han fet molts avanços. Al punt que en el debat polític queden sense contestar preguntes tan òbvies com aquesta: **tenen els i les joves suficients espais al seu abast per realitzar activitats?**

Avui es torna a parlar molt de millorar la democràcia en termes de qualitat. Què té a veure l'exercici de la democràcia amb els espais per a joves? A primer cop d'ull poden pensar que ben poca cosa, sobretot si entenem per democràcia el que en general s'ha entès tradicionalment: anar a votar. L'aprofundiment de la democràcia és un element essencial en una societat, sense participació no existeix democràcia. No volem fer aquí una reflexió profunda sobre la participació democràtica, però sí establir un esquema que interpreti correctament la voluntat que hi ha al darrera de la preocupació sobre els espais dels i les joves. Quasi sempre que es parla de democràcia i del seu grau de qualitat, es fa en les nits electorals: baix nivell de participació, molt baix grau d'afiliació política, baix grau de participació de les persones joves en les eleccions, etc. Hi ha molt poca reflexió sobre la participació política, sobre les seves raons i causes. Tot i que també en els darrers temps s'ha impulsat el debat vers la participació juvenil.

En un règim democràtic la cosa pública es considera que és de tota la ciutadania i en un règim absolut la cosa pública es considera que és dels representants polítics. Existeix molt poca consciència social i política sobre els drets i sobretot sobre els deures. Existeix la possibilitat que en democràcia la ciutadania no hi participi? És clar, però també s'ha de saber

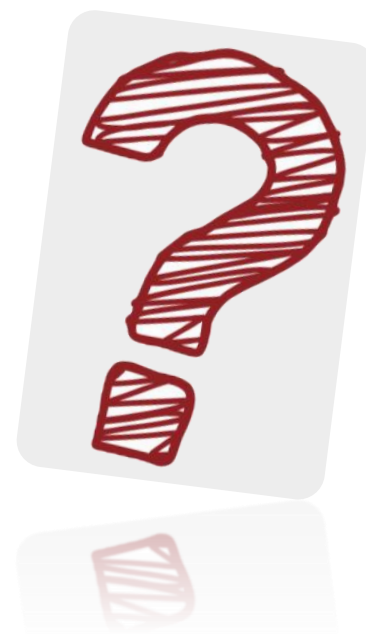
que si massa gent deixa de participar en els afers col·lectius, la democràcia es pot ensorrar.

Per tant, la participació té a veure amb el grau de ciutadania, de la mentalitat col·lectiva que fa que la ciutadania senti l'espai públic –les places, els carrers, les institucions, la societat– com a propis. Si no és així, el remei és més ciutadania, més democràcia, més democratització del poder. Un alt índex d'associacionisme el considerem un bon indicador de ciutadania activa, de democràcia. Els poders públics han de fer el possible per tal que aquells que volen exercir la ciutadania ho facin. I en aquest debat, en aquesta millora de l'exercici de la llibertat, hi ha un pre-requisit bàsic: els espais per als i les joves.

Si volem que les persones joves siguin participatives, és a dir que exerceixin la seva ciutadania activament, cal que comptin amb mitjans per fer-ho. I dins aquests mitjans potser l'element més tangible i quantificable són els locals de les associacions juvenils i els equipaments juvenils. Els espais per als i les joves són un element central que possibilita la participació i, per tant, permeten l'expressió pràctica d'una ciutadania activa.

Quan es planteja la necessitat de gestionar i dinamitzar un equipament juvenil, cal fer unes preguntes bàsiques: **per què i per a què es vol un equipament juvenil?**

Cal tenir en compte que els projectes de dinamització d'equipaments juvenils poden ser espais d'oportunitat per a l'apoderament i la participació dels i les joves, així com d'aprenentatge de competències i habilitats de vida; poden ser espais que afavoreixin que els i les joves, amb menys igualtat d'oportunitats, puguin construir i desenvolupar la seva pròpia identitat, la qual cosa ajuda a trencar els prejudicis fomentats de la societat. Així doncs, cal dibuixar la visió d'aquest espai. Per fer-ho caldrà fixar uns objectius i unes condicions mínimes i promoure la participació dels i les joves en aquest procés. A més cal tenir present algunes de les qüestions que es presenten sobre la qüestió dels equipaments juvenils: la participació juvenil en la gestió de l'equipament, els recursos necessaris, els criteris a tenir en compte en el pla d'usos i el model d'equipament juvenil que es vol projectar.

L'espai ha de garantir un mínims per tal d'assolir un correcte funcionament: diverses sales, punt TIC, zona wi-fi, etc. Més enllà d'aquests mínims s'ha de treballar en les funcions que ha de tenir:

- ✓ Espai de relació
- ✓ Espai de recursos
- ✓ Espai de participació

Tenint molt en compte que ha de ser un espai inclusiu, de participació, educatiu i de proximitat.

1. Què és un equipament juvenil? Com ha de ser?

La definició dels requeriments d'espais i serveis dels que ha de disposar l'equipament de joventut no es pot materialitzar a través d'un model tancat de referència. En la seva condició d'equipament de proximitat, aquest ha de respondre a la demanda explícita de la població a la que s'ha de dirigir. És per això que es requereix d'un procés previ que permeti un disseny adequat a una diagnosi sobre el context on s'ha d'ubicar. En aquest sentit, i per tal d'optimitzar les potencialitats d'un equipament juvenil, aquest s'ha d'adequar a les necessitats i preferències de la població per a la qual ha de representar un espai de referència. Alhora, com a qualsevol servei públic, ha de disposar dels recursos suficients que permetin desplegar amb garanties les diferents intervencions planificades al pla d'actuació. Per tant, un bon disseny de la fase de planejament de l'equipament juvenil es fa essencial per tal d'incrementar les seves potencialitats.

Tot i això, a l'hora de plantejar el procés per tal de confeccionar la diagnosi i les corresponents propostes, cal tenir en compte que qualsevol equipament juvenil ha d'incorporar dues perspectives.

- ! D'una banda ha de contenir una mínima oferta d'activitats i serveis específics corresponents al pla d'acció de l'àrea de joventut, i alhora que faci de l'equipament un espai viu, dinàmic i útil que representi un incentiu per tal de considerar-ho com a espai de referència juvenil.
- ! D'una altra banda, l'equipament juvenil ha de ser un recurs a disposició de la interacció entre i amb la joventut. Les intervencions des de la perspectiva del desenvolupament comunitari a través d'actuacions socioeducatives representen una de les línies prioritàries de les polítiques de joventut. Aquest tipus d'intervenció es fonamenta principalment a través de la participació de la població jove, el que requereix disposar de recursos flexibles, polivalents, però amb una suficient dotació tècnica i material que possibiliti el seu desplegament amb garanties d'èxit. En aquest sentit, l'equipament ha de ser capaç de generar una dinàmica acollidora, integradora que fomenti i recolzi les possibles iniciatives generades per la població jove.

1. Planejar un equipament juvenil

Com qualsevol política pública, cal una bona planificació que tingui en compte tant el context on s'ha de desplegar, com els diferents elements que es requereixen per a un desplegament efectiu. En aquest sentit, a l'hora d'imaginar com volem que sigui l'equipament juvenil des d'una perspectiva holística, s'haurà de respondre les següents preguntes:

El rol que ha de jugar l'equipament dins del programa d'actuació de l'àrea de joventut. L'equipament és una eina per tal de desplegar la política local de joventut, però caldrà contextualitzar-ho en referència a les prioritats definides al pla local de joventut, alhora que caldrà definir quin paper ha de jugar en el seu desplegament i de quina manera es complementa amb la resta de recursos del municipi adreçats a la població jove.

Un equipament juvenil sí, però per a quins joves? Les polítiques de joventut abasten un ampli tram d'edats, que va dels 15 als 29 anys segons la Llei però que s'amplia sobretot per les franges més joves a la pràctica fins els 12 anys o menys en segons quins contextos territorials. Però davant l'evidència que les franges de major edat no acostumen a identificar els equipaments juvenils com a un espai de referència i que els i les adolescents són els que mostren una major demanda d'espais de trobada i de serveis, caldrà definir quin és el públic objectiu al que es dirigeix la dinamització de l'equipament. Caldrà definir si es té la pretensió que l'equipament sigui de forma efectiva un espai de referència per a tota la franja d'edat de la població jove, o si, tot i no limitar l'accés a cap franja d'edat, sí que focalitza la seva dinamització entre la població jove d'una franja d'edat determinada.

Els serveis, projectes i activitats que ha d'acollir. Un equipament sense un projecte d'intervenció no és més que una estructura passiva. Un equipament representa un recurs a disposició d'un programa d'intervenció, per tant s'ha d'adequar a les actuacions que es puguin desenvolupar. En aquest sentit, es fa prioritari la definició genèrica dels usos als quals es destinarà per tal que el pla d'usos la pugui contemplar. La definició de l'activitat que ha d'albergar l'equipament és l'explicitació de la voluntat i la identitat que ha de transmetre per tal de relacionar-se amb la població juvenil.

Els espais i la distribució més adient per tal d'acollir els serveis i activitats abans descrits. Tant si es tracta d'un equipament de nova construcció, com l'adaptació d'un ja existent, aquest s'ha d'adaptar a l'activitat que hagi d'acollir. El primer cas permet una millor cobertura de les intervencions que es pretenen desplegar, però el fet de no poder definir l'estructura de l'equipament no ha de representar un greu impediment per tal d'adaptar l'espai als usos previstos. Existeix un cert marge de redistribució dels espais i fins i tot una mínima adequació per tal que aquests s'adeqüin el millor possible als usos previstos, permetent així un millor desenvolupament d'aquests.

Una dotació de recursos suficient. La correcta gestió d'un equipament juvenil fa necessari un seguit de recursos que no són opcionals si es vol garantir la mínima qualitat necessària per tal que compleixi la seva funció. Una vegada més, cal recordar que els recursos han d'estar a disposició i s'han de correspondre amb un pla d'actuació. Si es té la pretensió que sigui un espai de referència i trobada de la població jove caldrà que l'equipament disposi dels recursos humans necessaris per tal de gestionar els diferents serveis que s'hi ubiquin, però també per a la seva dinamització que el converteixi en un espai dinàmic i atractiu. Per altra banda, cal tenir en compte que gran part de la joventut té al seu abast recursos, espais, tecnologies i serveis molt remarcables. En conseqüència cal que els recursos de l'equipament juvenil siguin correctes, moderns i de qualitat, amb especial atenció en la dotació de recursos tecnològics. Per últim, una suficient dotació pressupostària, ha de permetre dotar de contingut una infraestructura que per si sola no dinamitza la intervenció amb la joventut.

El sistema de gestió que ha de fer d'aquest recurs una eina efectiva per tal de potenciar les polítiques de joventut. En tant que l'equipament pot acollir diferents intervencions, serveis i activitats, cal plantejar la seva gestió des d'una perspectiva transversal i flexible. Aquesta aproximació ha de contemplar tant la gestió i coordinació de l'espai físic, com el desenvolupament de cada un dels serveis i programes estables que es desenvolupin, així com el desplegament del programa específic per a la seva dinamització en tant que espai de trobada i d'intervenció socioeducativa de la població jove. Aquesta circumstància obliga i permet alhora que el sistema de gestió sigui flexible, sense que requereixi una única fórmula de gestió, podent compatibilitzar la gestió directa, la gestió externalitzada o la gestió participativa. Un element que s'haurà de contemplar en aquest debat és el paper de la població jove en la gestió de l'equipament. La participació és un dels eixos principals de les polítiques de joventut, i en conseqüència l'equipament de joventut s'ha d'impregnar d'aquesta voluntat, ja sigui a través de l'assumpció de l'organització de part de les activitats que s'hi desenvolupin, o a través de la seva participació en la direcció i gestió general, sigui quin sigui el nivell d'incidència i la fórmula emprada.

Com es relaciona l'equipament amb la població jove. Per últim, i tenint en compte la intenció que l'equipament representi un vertader espai de referència, caldrà plantejar de quina manera transmet aquesta voluntat. En primera instància, aquest objectiu es desplega a través de la pròpia activitat abans descrita, que pot representar per sí mateixa un pol d'atracció, sobretot si es correspon a la voluntat expressada per la joventut. Un segon element que ha d'acompanyar, és l'enfocament de l'equipament com a un recurs a disposició de la població juvenil per tal de desplegar de forma efectiva el foment de la participació. La capacitat d'incidir en la definició de les propostes que es desenvolupen, com en la pròpia gestió i coordinació de l'equipament, incrementa el nivell d'apropiació i d'identificació de la població com a espai de referència. Per últim, i conscients de la dificultat de l'administració pública per tal d'arribar a la població jove, cal dissenyar el sistema d'imatge i de comunicació propis de l'equipament.

En aquest sentit, i tal i com es desprèn de l'aproximació conceptual realitzada, la participació és un valor que ha de representar un tret identitari de l'equipament. En conseqüència, no només s'ha de fer efectiva en el transcurs del funcionament i gestió de l'equipament juvenil, sinó que s'ha d'integrar des del propi procés de disseny del projecte. Així, es fa imprescindible generar un procés en el que tant els diferents agents que intervenen en les polítiques de joventut, com la pròpia població jove, puguin incidir en la realització de la diagnosi de les necessitats que l'equipament ha d'atendre i en les propostes que les han d'afrontar. Un procés que no només ha de posar a disposició un canal de participació, sinó que ha de ser proactiu per tal d'incentivar que hi estan representats el màxim de preferències possibles, per tal que l'equipament i el seu projecte de dinamització es correspongui ambles necessitats reals de la població.

2.El plantejament del suport

El municipi de Sant Cugat Sesgarrigues està situat a la part septentrional de la comarca de l'Alt Penedès. Té una extensió total de 6,29 km² i està a una altitud de 266 metres per sobre el nivell del mar. Els termes municipals que l'envolten són: Avinyonet del Penedès, Olèrdola i la Granada. Una de les característiques territorials principals d'aquest municipi és que s'aixeca sobre un terreny fonamentalment pla, només un pèl accidentat al sud, on hi ha el Puig del Pi d'en Barba, fregant Avinyonet.

La història d'aquest municipi és mil·lenària. Els seus orígens es remunten en una donació de l'any 998 feta pel vicari Bonfill, fundador de la nissaga Cervelló, al monestir de Sant Cugat del Vallès, d'unes propietats properes a la seva Torre de Ventallós, i la construcció de l'esglésiola dedicada a Sant Cugat.

La principal activitat econòmica de Sant Cugat Sesgarrigues ha estat, des de sempre, l'agricultura; i especialment el conreu de la vinya. De fet, la qualitat de les seves vinyes i vins és reconeguda arreu. No és en va que un gotim de raïm presideixi l'escut del municipi. Històricament, el Xarel·lo té fama i prestigi reconeguts, i ho testimonien així, poetes, escriptors, enòlegs i gastrònoms. Aquest aspecte explica que des de principis de segle s'iniciessin moviments de tipus cooperatiu que van concretar-se finalment en la Fundació del Sindicat agrícola Cooperatiu, el qual va desaparèixer durant la Guerra Civil. Recentment, diversos cellers elaboradors de vi i cava s'han instal·lat al municipi; així com algunes empreses industrials.

1. Moment actual de les polítiques de joventut a Sant Cugat Sesgarrigues

Durant la sessió inicial del projecte entre el tècnic de joventut municipal, el regidor de l'àrea de joventut i la Fundació Ferrer i Guardia s'ha analitzat les polítiques de joventut que s'estan duent a terme al municipi de Sant Cugat Sesgarrigues destacant-se els següents aspectes:

- L'Ajuntament destina una partida pressupostaria de **2.000€**. Aquesta partida està destinada a serveis i activitats dirigides al col·lectiu juvenil: un percentatge del curs de monitors, la contractació d'un pintor que ensenya als i les joves a pintar un mural a l'entrada del municipi, etc.
- El Consell Comarcal de l'Alt Penedès es fa càrrec de les despeses d'alguns tallers i xerrades en àmbits referents a l'emancipació, ocupació, formació, habitatge i salut. Ja que és el municipi de Sant Cugat Sesgarrigues el que s'encarrega de dinamitzar activitats que tenen a veure amb la participació, la cultura, l'oci i el lleure.

2. Sant Cugat Sesgarrigues en xifres

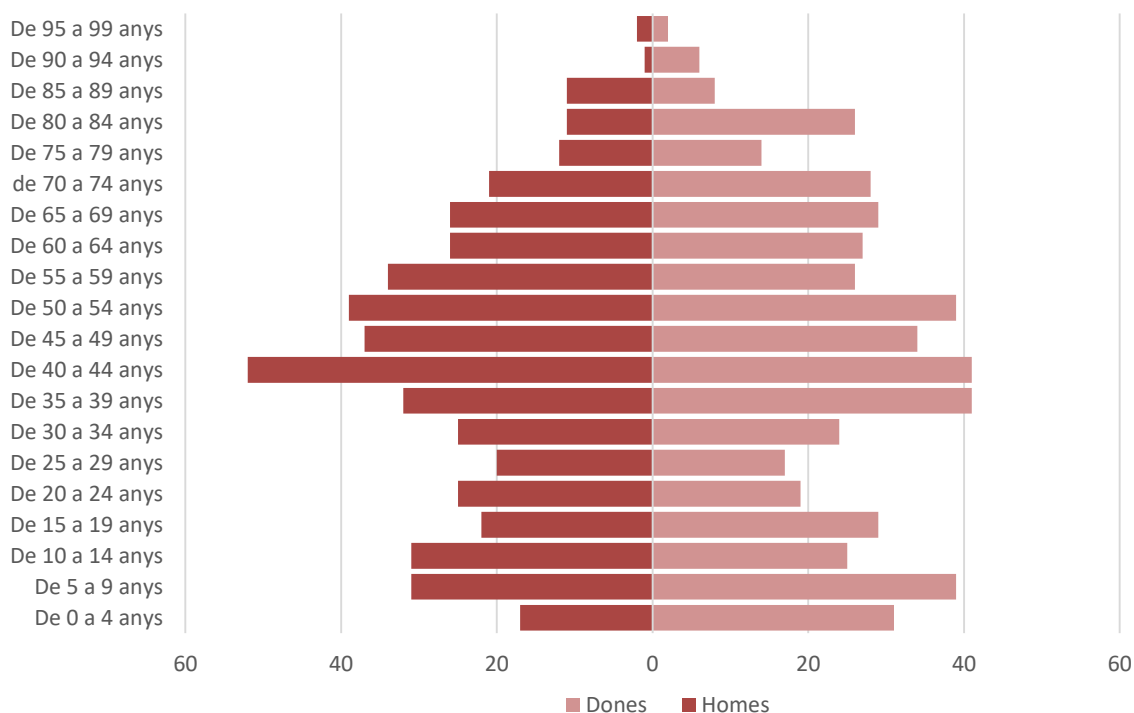
La recerca i posterior explicació de dades, ens faciliten la comprensió de la realitat al municipi i, per tant, l'obtenció d'una millor visió de les problemàtiques i fortaleses per tal de poder plantejar accions adequades i assegurar l'eficàcia i racionalitat de les accions.

2.1. Diagnosi sociodemogràfica

Edat i gènere

Les últimes dades disponibles indiquen que Sant Cugat Sesgarrigues compta amb un total de **989** habitants (2018) dels de les quals 474 són homes i 515 són dones. L'estructura demogràfica ens mostra una distribució de la població equilibrada on el gruix poblacional es troba entre els 35 i 55 anys. És a dir, que gran part dels ciutadans i ciutadanes es troben en edat adulta. A la següent gràfica és fàcilment observable que la població juvenil està infrarepresentada. Les causes d'aquest fet les trobem en els fenòmens demogràfics del baby-boom (1965 a 1980). Després d'aquest gran creixement demogràfic, la població va experimentar un decreixement de la natalitat. No és sorprenent doncs que l'edat mitjana de Sant Cugat Sesgarrigues sigui de **42,6** anys (similar a la mitjana de la Província de Barcelona).

Gràfic 1: Piràmide poblacional

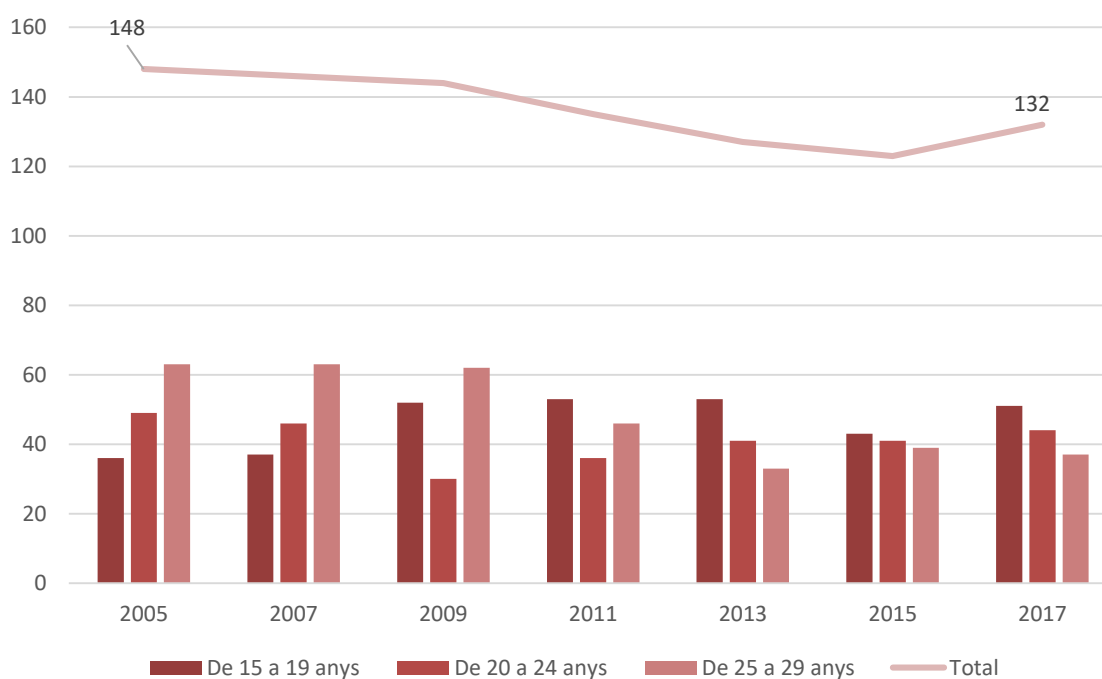

Font: Elaboració pròpia amb dades d'IDESCAT.

Evolució de la població jove

Segons les mateixes dades, hi ha un total de **132** persones joves d'entre 15 i 29 anys que actualment viuen a Sant Cugat Sesgarrigues i representen el **13,47%** del total de la població, xifres lleugerament inferiors a les dades comarcals (14,24%). Tot i això, l'evolució de la població jove al municipi ha disminuït progressivament des de 2005 a 2017, especialment el grup d'edat de 25 a 29 anys (característica molt comú en municipis petits). Malgrat tot, des de 2015 les dades indiquen un lleuger increment de la població jove. En xifres totals, la població jove ha disminuït en un 10,81%. Aquest és un tret característic de les nostres societats, fruit de l'evolució demogràfica dels darrers temps. No obstant això, tal com podem comprovar en el gràfic anterior, el grup d'edat entre 5 i 14 anys configuren una generació més poblada. Aquest tret demogràfic ens projecta que el col·lectiu de joves del municipi incrementarà en els propers anys.

Gràfic 2: Evolució de la població jove, Sant Cugat Sesgarrigues

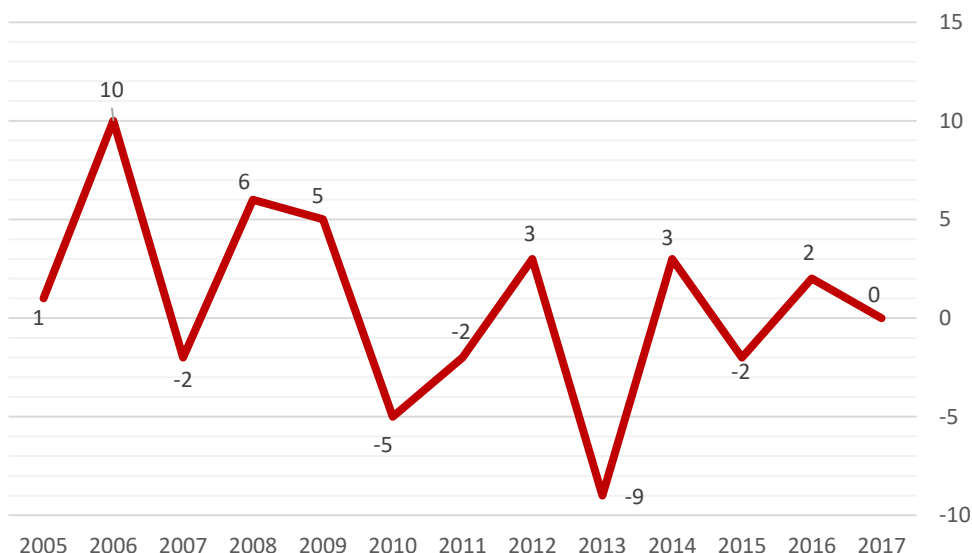

Font: Elaboració pròpia amb dades d'IDESCAT.

Saldo migratori

Tot i la davallada en nombres absoluts durant els darrers anys, Sant Cugat Sesgarrigues ha estat un dels municipis catalans on el decreixement de la natalitat ha estat compensat per una lleugera arribada de població immigrant, al municipi el saldo migratori ha estat positiu si agafem com a any de partida el 2005 (superàvit total de 10 joves).

Gràfic 3: Saldo migratori població jove (15 a 29 anys), Sant Cugat Sesgarrigues

Font: Elaboració pròpia amb dades d'IDESCAT.

Una de les principals característiques del col·lectiu juvenil a Sant Cugat Sesgarrigues és l'elevat percentatge de persones amb nacionalitat espanyola, gairebé un **85%** dels i les joves de Sant Cugat Sesgarrigues són de nacionalitat Espanyola. L'altre 10,61% el constitueixen persones amb nacionalitat Africana, un 1,52% persones d'Amèrica del sud, un 1,52% de la resta d'Europa i la resta de territoris no passen d'un 1% (Amèrica del Nord, la resta de la UE i Àsia i Oceania). Per tant, a Sant Cugat Sesgarrigues es presenten un percentatges molt inferiors a la resta d'àmbits territorials de joves d'altres nacionalitats.

Taula 1: Nacionalitat segons continents (15-29 anys), Sant Cugat Sesgarrigues

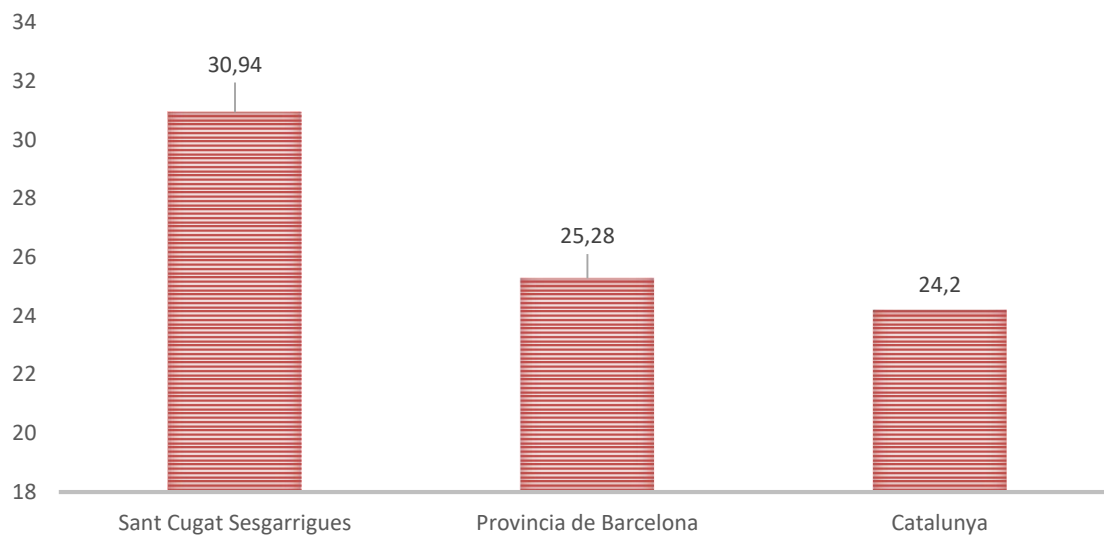
Totals (15 - 29)	%
Espanyola	84,85%
Resta de la UE	0,76%
Resta d'Europa	1,52%
Àfrica	10,61%
Amèrica del Nord i Central	0,00%
Amèrica del Sud	1,52%
Àsia i Oceania	0,76%
Totals (15 - 29)	100,00%

Font: Elaboració pròpia amb dades d'IDESCAT.

Índex de dependència juvenil (2017)

Aquest indicador ens aporta informació sobre la relació entre els individus en edat no activa de 0 a 15 anys respecte a la població potencialment activa. Com podem observar en el següent gràfic, Sant Cugat Sesgarrigues se situa notablement per sobre dels nivells provincials i catalans amb un índex de **30,94**.

Gràfic 4: Índex de dependència juvenil

Font: Elaboració pròpia amb dades d'IDESCAT i HERMES.

2. Diagnosi socioeconòmic de Sant Cugat Sesgarrigues

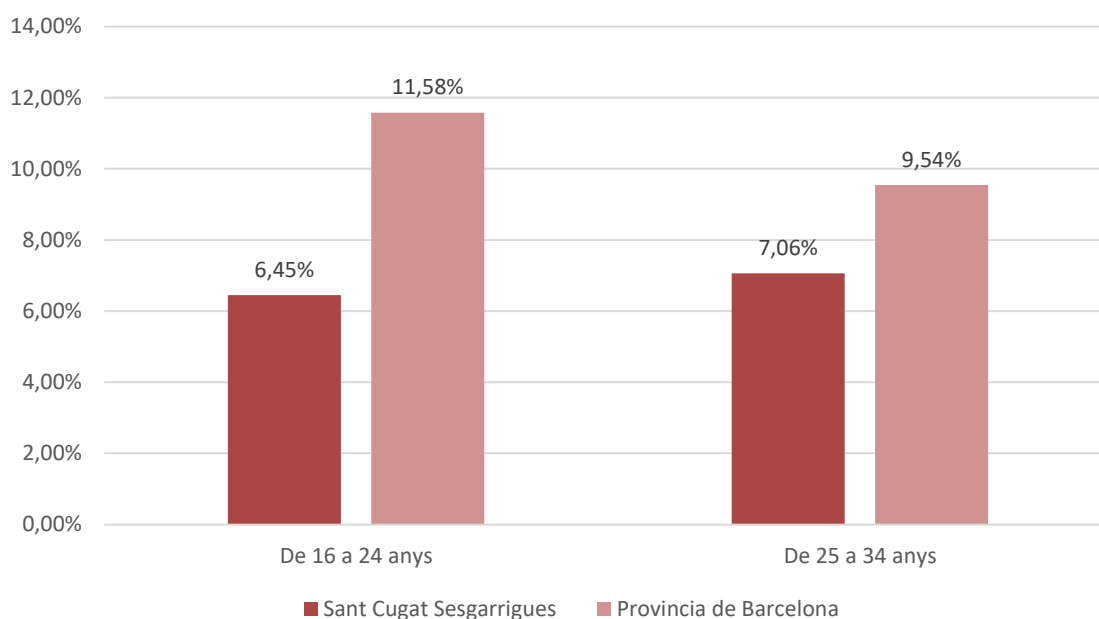
Taxa d'atur registrat (2018)

Aquest indicador ens presenta el percentatge de persones d'un territori que es troben en una situació de desocupació forçosa, involuntària i/o per manca d'oferta de col·locació. A Sant Cugat Sesgarrigues un **6,75%** de les persones joves d'entre 16 a 24 anys es troben en aquesta situació, 5 punts percentuals per sota de la mitjana de la província de Barcelona. Cal destacar que al municipi el percentatge d'homes d'aquesta franja d'edat a l'atur (11,76%) és significativament més elevada que les dones, ja que entre aquestes no n'hi ha cap a l'atur (0%). Entre el col·lectiu joves adults (de 25 a 34 anys) el percentatge de persones en atur augmenta fins al 7,06% i equipara entre el col·lectiu d'homes (6,67%) i dones (7,32%). No obstant això, continua situant-se gairebé 3 punts percentuals per sota del nivell provincial.

Si es realitza la mitjana entre les dues franges d'edat observem que el **6,75%** dels i les joves es troba en aquesta situació (gairebé 4 punts percentuals per sota la mitjana provincial).

Hem de destacar, però, que aquestes dades fan referència a la taxa d'atur registrat, que difereix de la taxa d'atur juvenil. Aquesta dada pel conjunt de joves de Catalunya es situa en el darrer trimestre del 2018 se situa en el 20,4% de la població activa (entre el col·lectiu de 16 a 29 anys).

Gràfic 6: Taxa d'atur juvenil registrat

Font: Elaboració pròpia en col·laboració amb la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local.

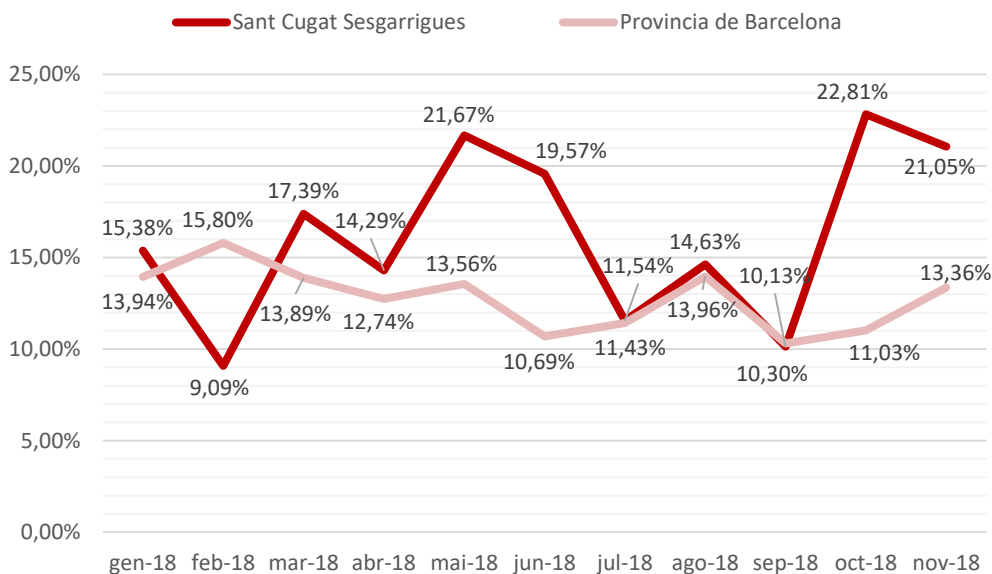
Taxa de contractació temporal de joves (2018)

Aquest tipus d'indicador fa referència a la contractació d'una persona per a realitzar una feina de duració determinada. En el cas de Sant Cugat Sesgarrigues, el **100%** de les persones joves que treballen ho fan amb un contracte temporal (12 punts percentuals per sobre de la mitjana de la província de Barcelona). És a dir, tot i que el percentatge de persones joves a l'atur al municipi és més baix que a la resta de la Província, la manca d'estabilitat laboral pot dificultar que els membres del col·lectiu tinguin l'oportunitat d'emancipar-se i assolir la plena autonomia econòmica.

Taxa de contractació a temps parcial (2018)

Aquest indicador ens presenta el contracte de treball pel qual es presten serveis durant un nombre d'hores al dia, a la setmana, al mes o a l'any, però en nombre inferior al considerat com a habitual. A Sant Cugat Sesgarrigues, tot i no tenir dades específiques sobre el col·lectiu juvenil, s'observa una forta fluctuació al llarg de l'any. De mitjana, l'any 2018 el **16,14%** dels contractes són a temps parcial mentre que a la Província de Barcelona aquest tipus de contractes són molt menys habituals al llarg del any i representen el 12,79% del total.

Gràfic 7: Evolució de la taxa de contractació a temps parcial

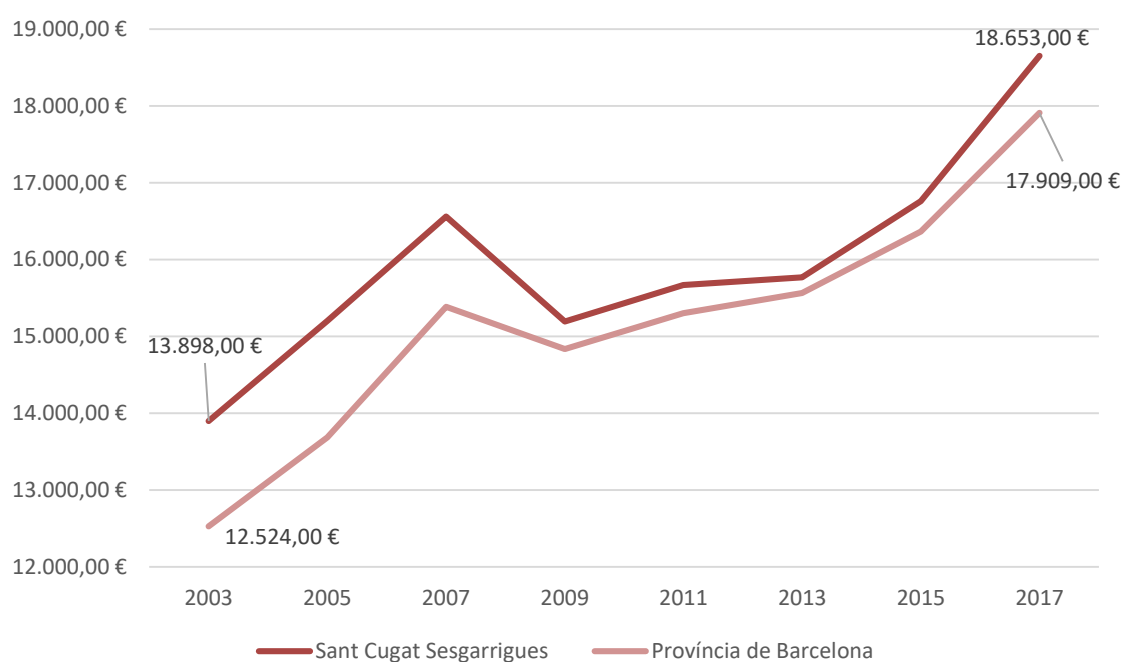

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'HERMES.

Renda bruta familiar disponible (Rbfd) (2017)

Aquest indicador ens presenta informació sobre la relació entre el total de la renda del municipi vers la població total del municipi. Les persones de Sant Cugat Sesgarrigues compten amb renda disponible de **14.069€** per habitant. Actualment, el nivell de renda és 3.840€ menor que la mitjana provincial. Malgrat aquesta diferencia, al següent gràfic podem observar com la Rbfd de les famílies de Sant Cugat Sesgarrigues va augmentar des de 2003 fins a l'inici de la crisi econòmica estatal. Al 2009, el municipi va començar a recuperar-se paulatinament, però no ha estat fins el 2017 que la Rbfd ha superat els nivells de 2007. En línies generals, hi ha augmentat de 2.312€ en els darrers 14 anys.

Gràfic 8: Renda bruta familiar disponible, 2017

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'HERMES.

3. El futur equipament juvenil

1. L'equipament juvenil a Sant Cugat Sesgarrigues

Els equipaments exclusius per als i les joves són el resultat d'una intenció clara, decidida i estratègica d'aposta pel municipi, de present i de futur. Un espai jove, és molt més que un local on passar l'estona. Molts d'aquests espais esdevenen **un espai de referència i de proximitat i un l'element fonamental per a la realització d'unes efectives polítiques de joventut.**

Des del Servei de Joventut de l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues es considera necessari promoure l'obertura d'un equipament juvenil destinat als i les joves d'entre 14 i 18 anys per impulsar les polítiques de joventut del municipi.

Però, què és un equipament juvenil? Com a conseqüència de les diferents realitats territorials, experiències, diversitats juvenils i de polítiques de joventut, es complica elaborar una definició que sigui capaç d'englobar tots els equipaments de joventut. Per tant, depenent del territori, els i les professionals posen èmfasi en unes qüestions o en unes altres.

La definició genèrica més acceptada per part dels i les professionals de les polítiques de joventut és: **un espai físic, una infraestructura, on es desenvolupen projectes i/o serveis per, amb i/o des de la gent jove.** Alguns d'aquests equipaments van més enllà d'aquesta descripció més bàsica i impulsen espais de promoció social que mitjançant un lloc relacional i una dinamització sociocultural, promouen els valors democràtics, els drets humans i la sostenibilitat a partir de fomentar la presa de decisions autònoma i responsable, de treballar en grup des de la participació activa en projectes col·lectius i de potenciar la identificació i implicació a la comunitat. Per tant, l'objectiu general d'aquests espais és el de fomentar la plena ciutadania dels i de les joves a partir de la seva participació en projectes col·lectius que fomentin la implicació social i comunitària, i de l'accés a un conjunt de recursos que promoguin l'autonomia i el creixement personal.

A Sant Cugat Sesgarrigues es considera fonamental impulsar l'obertura d'un equipament juvenil pels i les joves d'aquesta franja d'edat per tal de donar impuls al desplegament de les polítiques de joventut.

2. Descripció de la situació prèvia

L'Ajuntament de Sant Cugat de Sesgarrigues disposa d'un equipament juvenil que forma part del complex d'equipaments que donen forma al centre cívic del municipi (biblioteca, auditori, sala polivalent, gimnàs, cuina, etc.).

L'equipament juvenil consta d'un edifici de dues plantes. Però, actualment només en una d'elles (la segona planta) està oberta al col·lectiu juvenil, ja que prèviament a la primera planta s'hi realitzaven classes de pintura.

La primera planta de l'equipament, al ser un espai autogestionat pels i les joves majors d'edat, aquests s'hi reuneixen de forma absolutament autònoma (disposen de les claus de l'equipament i hi poden accedir sempre que vulguin). Fins ara, només hi tenien accés els i les joves d'entre 18 a 23 anys.

Principals reptes:

Durant la reunió de presentació del projecte es varen assenyalar un conjunt de dificultats i necessitats que l'Ajuntament ha de tenir en compte a l'hora de dissenyar el projecte de joventut i gestionar l'equipament juvenil:

- Els recursos econòmics i humans de l'Ajuntament de Sant Cugat de Sesgarrigues són limitats i, per tant, a vegades no es pot donar resposta a moltes de les necessitats i demandes existents del col·lectiu jove, principalment en relació als eixos de treball i ocupació, habitatge o de mobilitat.
- El fet que els i les joves hagin de desplaçar-se fora del municipi per trobar recursos i serveis provoca a la llarga un fort desarrelament.
- Les persones usuàries que actualment fan ús de l'equipament no respecten la normativa vigent en general.
 - S'observa una manca de cura per l'espai de l'equipament destinat a l'autogestió.
 - Algunes normatives no són respectades
 - Es produeix l'exclusió d'altres col·lectius de joves del municipi.
- Els i les joves menors d'edat tenen interès a accedir a l'equipament i actualment no ho poden fer. Els hi agradaria comptar amb la primera planta de l'equipament.
- Les joves no freqüenten l'equipament juvenil.
- La major part dels i les joves majors de 18 anys no participen en activitats socials ni culturals del municipi.

Cal indicar que arran d'aquestes necessitats i posterior visita a l'equipament, l'Ajuntament ha decidit clausurar-lo temporalment dues vegades, una durant 15 dies (juliol del 2017) i una segona de 30 dies (març del 2018) a causa del seu mal estat i incompliment del reglament per part del col·lectiu de joves usuaris.

3. L'equipament en el marc de les polítiques de joventut

El marc estratègic de les polítiques de joventut a Sant Cugat Sesgarrigues presenta les següents característiques, que hauran d'alinejar-se en coherència amb l'equipament juvenil.

El Projecte d'activitats presenta la següent descripció de missió de les polítiques de joventut, valors i objectius.

Missió del projecte d'activitats: Intenta donar resposta del perquè existeix aquest servei. Per tant, orienta la planificació i funcionament del servei. La missió del servei de joventut de Sant Cugat Sesgarrigues és: millorar i ampliar l'acció municipal en matèria de joventut, enfortint i consolidant el treball conjunt entre l'Ajuntament i les entitats juvenils. A més, l'administració vol que les persones joves de Sant Cugat Sesgarrigues puguin gaudir d'un ampli ventall d'activitats, cursos de formació, assessorament i activitats de lleure en el transcurs de l'any.

Valors: Són el conjunt de principis, creences i regles corporatives i compartides que inspiren, regeixen i regulen el funcionament i la gestió de l'organització. Aquests són els encarregats de constituir la filosofia institucional i el suport de la cultura organitzacional. Aquests són:

Transversalitat: Sovint, les organitzacions públiques estan formades per estructures fortament formalitzades i verticals. El servei de joventut de l'Ajuntament considera que cal introduir les polítiques de joventut s'han d'estendre a tots aquells departaments de l'administració pública per poder donar resposta als interessos i necessitats de les persones joves del municipi.

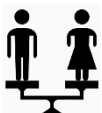
Participació: Des de l'Ajuntament s'aposta perquè siguin els i les mateixes persones joves les que tinguin la capacitat per dissenyar i prendre decisions sobre els programes i actuacions que es duen a terme al municipi.

Treball en xarxa: A causa de les limitacions en relació als recursos econòmics, materials i pressupostaris Sant Cugat Sesgarrigues es coordina amb altres administracions públiques com ara el Consell Comarcal de l'Alt Penedès i la Diputació de Barcelona per poder oferir activitats, tallers i xerrades que d'altra banda no es podrien proposar.

Inclusió: És la tendència a possibilitar que les persones en risc de pobresa o exclusió social tinguin l'oportunitat de participar de manera plena en la vida social i així puguin gaudir d'un nivell de vida adequat.

Igualtat de gènere: Implica que els homes i dones han de rebre el mateix tractament i, per tant, proporcionar una igualtat legal, social, laboral i democràtica.

Objectius generals del projecte d'activitats: Aquests expressen el propòsit central i la declaració d'intencions del projecte. Però, no són els encarregats d'indicar resultats concrets, sinó més aviat transmetre els efectes generals que es volen assolir amb el projecte. Són:

- Millorar i ampliar l'acció municipal en matèria de joventut: El col·lectiu juvenil és una franja poblacional especialment important pel municipi. L'Ajuntament és conscient de les necessitats de les persones en aquesta franja d'edat i es considera oportú millorar les accions que ja es fan i oferir-ne de noves.
- Participar en la creació i coordinació de polítiques de joventut: Al ser un municipi petit, Sant Cugat Sesgarrigues té uns recursos humans i econòmics limitats per impulsar totes les polítiques de joventut necessàries. No obstant això, existeixen altres organitzacions supramunicipals amb les quals és possible col·laborar (Consell Comarcal de l'Alt Penedès, Diputació de Barcelona, etc.) per tal de donar resposta a aquesta demanda.
- Fomentar i reconèixer formes noves de participació en el municipi: La participació s'ha d'entendre com a una forma de fer, no com a un objectiu final. A més, comptar amb la col·laboració del col·lectiu juvenil en el moment de diagnosticar, dissenyar i implementar polítiques és de les millors formes de millorar les probabilitats d'èxit d'aquestes.
- Mantenir i ampliar els esdeveniments festius, culturals i tradicionals locals: Totes aquestes activitats són fonamentals per a construir un sentiment de pertinença i cohesió amb el territori. A més, el fet que els i les joves impulsin o col·laborin aquests esdeveniments adequa als seus interessos les activitats.
- Fomentar la consciència crítica i reflexiva: l'Administració pública té la intenció de col·laborar al fet que les noves generacions tinguin un millor coneixement sobre ells i elles mateixes com a persones i, al mateix temps, tinguin la capacitat d'adoptar una actitud reflexiva sobre la societat que els i les envolta.
- Millorar l'accés dels joves a la informació: Els i les joves del municipi han de tenir el dret a conèixer allò que té a veure amb els assumptes pública i a accedir a la informació personal que està en possessió o utilitzada per l'administració pública.
- Promoure la cultura i la creativitat: La forma de vida, d'expressar-se, les costums, les normes, tradicions, expressions artístiques, etc. d'una societat determinen la seva cultura.

Objectius específics del projecte d'activitats¹: Aquests són els que indiquen els passos que cal seguir per a aconseguir els objectius generals descrits anteriorment. Encara que en ocasions no arribin a explicitar conductes o accions directament mesurables amb indicadors, expressen un nivell de concreció més gran respecte als objectius generals.

1. **Portar a terme les diferents activitats al municipi:** El fet de poder realitzar diferents activitats plantejades ja suposa un èxit, a causa de la situació socioeconòmica actual i les motivacions i nivell d'implicació dels joves locals.
2. **Generar sentiment de pertinença a través de la participació en activitats locals:** La celebració d'activitats al municipi genera un sentiment de pertinença dels joves a Sant Cugat Sesgarrigues. Però quan en aquestes activitats estan organitzades pels mateixos joves, aquest sentiment augmenta de manera clara.
3. **Promoure i facilitar les eines perquè els i les joves accedeixin al mercat laboral amb condicions justes i igualtat d'oportunitats:** Oferint serveis i programes en aspectes fonamentals com l'assessorament acadèmic i laboral per tal que els joves assoleixin una bona autonomia personal.
4. **Promocionar entre els i les joves uns hàbits de vida i conductes saludables:** Garantir l'accés dels joves a la informació en matèria de salut, per tal de facilitar la presa de decisions respecte als seus comportaments (alimentació, drogues, sexualitat, etc.).
5. **Promoció de l'esport entre les persones joves com una pràctica saludable en el temps lliure:** i alhora aprofitar les instal·lacions existents al municipi.
6. **Augmentar la motivació per a la participació en activitats d'oci al municipi:** Les activitats dirigides als joves locals generen una motivació entre el col·lectiu de joves. Si a més, els mateixos joves són participants de l'organització, la motivació i participació augmenten.
7. **Mantenir la col·laboració de les entitats juvenils en els esdeveniments d'oci locals:** El treball directe i en col·laboració amb les entitats juvenil locals faciliten el seu desenvolupament i voluntat per col·laborar amb noves activitats, fent augmentant la qualitat.
8. **Facilitar els recursos suficients perquè les entitats juvenils locals segueixin desenvolupant activitats al municipi:** Les limitacions en relació a recursos materials, econòmics i d'infraestructures moltes vegades limiten moltes activitats que es realitzen al municipi, però al mateix temps, hi ha molts recursos disponibles als ajuntaments que no s'utilitzen. Si aconseguim optimitzar tots els recursos disponibles, es podrà mantenir el nivell de les activitats.
9. **Promoure estils de vida i conductes saludables:** Educar en prevenció i en la reducció de riscos en matèria de salut jove, oferint i desplegant diferents serveis.

¹ Aquests es recullen al projecte d'activitats. Cal especificar que el 4 i el 9 són molt semblants.

Paper de l'equipament:

L'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues vol destinar l'equipament de joventut per tal que esdevingui:

1. Espai de referència: Esdevenir l'espai de referència municipal per a tots i totes les joves del municipi que agrupi, reforci, complementi, amplii, multipliqui i impulsi el treball relacional amb els joves.

2. Espai relacional: Equipament central per la producció de sistemes estables de relació i interlocució entre el col·lectiu i l'administració per impulsar qualsevol política de joventut.

3. Autogestió: Aquest tipus de gestió afavoreix la connexió real amb el col·lectiu, credibilitat, proximitat, major capacitat d'interpretar la voluntat o els interessos juvenils. S'ha d'estar alerta, ja que pot comportar inestabilitat dels projectes, limitació de la capacitat operativa i cert risc d'estigmatització de l'espai.

4. Descripció general de l'equipament

Com a espai físic, s'han considerat aspectes com ara l'ambientació, l'estètica, el disseny, la comoditat i la funcionalitat, pensant sempre amb tots els i les joves i amb la diversitat i pluralitat existent d'estils juvenils. És també important que l'equipament juvenil disposa, d'un espai obert a l'exterior (en aquest cas un pati) ja que aquests espais oberts donen resposta a una important funció socialitzadora que no pot ser obviada.

L'equipament juvenil de Sant Cugat Sesgarrigues està situat al centre cívic del Carrer Ponent conjuntament amb altres **equipaments de titularitat municipal** com la biblioteca, la cuina, el gimnàs i l'auditori. El conjunt d'aquestes instal·lacions representen un total de **670m²**.

L'edifici on s'ubica l'espai jove que queda a la dreta del centre, té un total de **64m²** construïts repartits en dues plantes. Per tal d'accedir-hi s'ha d'obrir una porta corredissa i cal indicar que això podria comportar un obstacle a aquelles persones sense la força suficient per arrastra-la.

Fotografia de l'equipament juvenil per fora

Font: Servei de joventut municipal

Malgrat que les dues plantes disposen del mateix nombre metres quadrats disponibles, el fet que les portes d'entrada estiguin situades en diferents posicions genera que la distribució interna d'aquestes sigui diferent.

La primera planta disposa de **32m²**. Com a conseqüència del seu disseny, amb amplis finestrals i sostres alts és un edifici molt lluminós, però anys enrere resultava una problemàtica per a les persones que en feien ús, ja que resultava massa calorós els mesos d'estiu i massa fred durant l'hivern. Per solucionar aquest problema, es va decidir instal·lar plaques solars a un dels laterals de la façana per protegir l'espai i utilitzar l'energia produïda de forma renovable.

Fotografia de les plaques solars instal·lades a l'equipament juvenil

Font: Servei de joventut municipal

El fet que l'espai sigui diàfan i no estigui compromès per cap element físic estàtic permet als i les joves que en facin ús adequat-lo a les seves necessitats. A més, aquestes persones tindran la llibertat de dotar-lo dels recursos que considerin. Actualment està dotat d'un sofà, dos armaris, taules i cadires.

Imatges de l'espai jove per dins

Pel que fa a altres serveis, l'equipament juvenil té accés al WI-Fi del centre cívic al qual els i les joves tindran accés. També disposen d'aire condicionat (tot i que actualment no està disponible a causa del desús de l'espai).

Cal indicar també que l'aparcament de vehicle privat (motoritzat i no motoritzat) no genera una dificultat, ja que normalment es pot aparcat just al davant del centre cívic.

Lavabos: Aquests estan ubicats a la planta baixa del centre cívic (a l'esquerra de la cuina) i a la primera planta (on estan habilitats per cobrir els necessitats de persones amb diversitat funcional).

5. Tipologia i gestió

Tipologia:

Els espais mencionats anteriorment - que responen a les funcions bàsiques que ha de complir tot local de joves - seran d'aplicació en les dues tipologies bàsiques de locals que existeixen actualment al nostre territori: els locals exclusius i els polivalents que inclouen espais joves. En el cas de Sant Cugat Sesgarrigues, **l'equipament de joventut és exclusiu**, per tant està destinat als i les joves, en totes les franges horàries i usos, però forma part d'un centre cívic amb altres equipaments municipals. Alguns dels serveis bàsics (com és el lavabo) es troben fora de l'equipament juvenil, en el centre cívic.

La qüestió de l'exclusivitat d'un equipament per a l'ús de les persones joves porta implícit un model de polítiques de joventut. Així doncs, no és únicament una qüestió física. D'altra banda, el fet que aquest edifici formi part d'un conjunt d'equipaments pot facilitar les relacions intergeneracionals i de grups poblacionals diversos que permet treballar amb una visió comunitària.

Gestió:

El sistema de gestió és una de les característiques més destacades a decidir en la posada en funcionament d'un equipament juvenil, ja que condicionarà el tipus de participació dels i les joves en l'equipament i en determinarà el seu funcionament. És important doncs, escollir l'opció adequada a les necessitats i possibilitats reals del municipi, ja que en dependrà l'èxit del futur del local i que s'assoleixin o no els objectius plantejats. Amb independència del sistema de gestió escollit, és bàsic que existeixi sempre un òrgan d'interlocució que faciliti, sistematitzi i garanteixi el diàleg entre joves i l'Ajuntament, amb l'objectiu d'assegurar que ambdues parts (joves i administració) tinguin la possibilitat d'estar informats i/o d'opinar i/o de decidir. Hi ha experiències de locals joves arreu del territori que, després d'un període dificultats de gestió i funcionament del local, han acabat tancant - temporalment o definitiva - l'equipament. En la majoria dels casos, això es condiona a una manca de planificació.

Aquesta manca de planificació condiona notablement no tan sols el col·lectiu de joves afectat, sinó també les futures generacions, i òbviament, la credibilitat i la confiança de l'equipament, de l'Ajuntament, i de qui el gestiona. Aquesta inversió en la planificació s'amortitzarà socialment i econòmicament, i augmenta les probabilitats d'èxit del local jove.

En el cas de Sant Cugat Sesgarrigues, l'equipament serà autogestionat per propi col·lectiu juvenil. Per tant, la responsabilitat de gestió recau sobre el col·lectiu juvenil. Parlem d'autogestió quan tot el conjunt d'actuacions i tasques a desenvolupar al local jove estan íntegrament gestionades per joves, encara que la titularitat del equipament sigui municipal.

L'Ajuntament disposa d'una normativa que els i les joves han de firmar abans de poder obtenir la cessió de l'equipament. Aquest document recull diferents aspectes vinculats als espais cedits: els horaris d'ús, el règim d'ús de l'espai, les responsabilitats i els compromisos que els i les joves adquireixen.

Tot seguit s'exposen alguns punts forts i febles d'aquest model:

Punts Forts:

- Representa una major presa de responsabilitats per part dels i les joves, ja que aquests aprenen a tenir cura de l'espai i compartir-lo amb la resta de persones joves.
- Implica un procés d'educació per a la participació i d'aprenentatge democràtic molt significatiu.

- La relació entre els qui programen i els qui utilitzen el servei o participen de l'activitat és d'igual a igual.
- Les actuacions gestionades per a joves s'adeqüen més a la realitat i a les seves necessitats, i els canals comunicatius i divulgatius de la informació guanyen efectivitat.
- La participació del col·lectiu en el sistema de gestió és directa, horitzontal i sense intermediacions.
- Crea consens i coresponsabilitat entre els i les joves, respecte a la política local de joventut.
- Proporciona al teixit juvenil eines per a la participació i la incidència sobre l'administració.

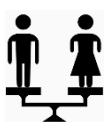
Punts Febres:

- El paper de l'administració municipal queda limitat a la supervisió de la legalitat d'allò que es fa i del compliment del que s'ha acordat amb el grup de joves.
- Des de l'Administració cal vetllar per la participació interna de l'entitat per tal que aquesta sigui la més democràtica possible i que les decisions siguin representatives dels interessos de tots els joves del municipi.
- De vegades pot ser que l'entitat/col·lectiu encarregat de la gestió afavoreixi només els interessos d'un determinat grup de joves, però és important que es garanteixi l'atenció a la pluralitat i a la diversitat juvenil. El relleu dels joves dins l'entitat pot suposar un handicap a l'hora de garantir l'estabilitat i la continuïtat de la gestió del local.

6. Necessitats d'accessibilitat

El municipi de Sant Cugat Sesgarrigues treballa per tal que el nou equipament jove sigui **un espai inclusiu**, concepte que va molt més enllà de col·locar-hi rampes i ascensors. Les persones podem experimentar condicions d'exclusió a patir situacions de rebuig, aïllament, intolerància, injustícia, desigualtat, discriminació al llarg de la nostra vida que ens situïn en una situació d'exclusió.

A Catalunya, els principals riscos d'exclusió social entre joves tenen a veure amb factors econòmics, socio-sanitaris, de ciutadania i de gènere. En aquest sentit, es considera que els principals col·lectius que estan en risc d'exclusió social són:

Joves que pateixen discriminació per raó de gènere: Aquest és un dels àmbits prioritaris en la situació actual dels equipaments de joventut, a Sant Cugat Sesgarrigues es té en compte i es fa present la perspectiva de gènere en la concepció, funcionament i ús quotidià de l'espai. Alhora, es tindrà present en el moment de dissenyar, construir i rehabilitar l'espai. Es considera prioritari vetllar per un ús igualitari de l'equipament i evitar el llenguatge sexista tant en la comunicació interna com externa de l'espai.

Joves en situació de vulnerabilitat per raons econòmiques i/o de ciutadania: Les activitats i projectes que es preveuen dur a terme en el marc de les polítiques juvenils del municipi contempen les característiques econòmiques dels i les joves del municipi. És també important mencionar que **l'entrada és lliure i gratuïta** per a tots i totes les joves del municipi

Joves amb alguna discapacitat física, sensorial, intel·lectual o malaltia mental: Tot i que actualment no s'han detectat persones joves usuàries amb alguna diversitat funcional es contempla la possibilitat de modificar l'equipament en el cas que es manifesti tal demanda.

En aquesta direcció, cal definir que **un edifici accessible és aquell que compta amb un conjunt de característiques que facilita que l'immoble sigui apte pel major nombre de persones possibles en condicions de confort, seguretat i igualtat**. Això implica que totes les persones, especialment aquelles que tenen alguna mena de limitació o diversitat funcional, han de poder accedir a l'edifici de forma autònoma i segura. Per tant, han de poder accedir a l'entrada l'arribar a l'edifici, a l'entrada des de l'exterior, el desplaçament per tots els espais interiors i l'evacuació segura en cas d'emergència.

En primer lloc, la porta del nou equipament juvenil està exempta d'esglaons i, tot i que una vegada oberta es manté oberta per si sola i és suficientment ample per passar amb una cadira de rodes, obrir la porta no resulta fàcil a causa del seu pes.

Actualment, la problemàtica existent més urgent de l'equipament de joventut és la inaccessibilitat de la segona planta per les persones amb mobilitat reduïda. L'única forma d'accés a aquest espai és mitjançant unes escales situades a la part exterior de l'edifici, impossibilitant l'accés a persones amb mobilitat reduïda, ja que l'edifici no compta amb un ascensor que facilitaria l'accés per a qualsevol persona. Malgrat que aquesta és una necessitat que l'Ajuntament considera important i pendent de resoldre, actualment no hi ha cap jove al municipi amb aquestes característiques.

Escales que donen accés a la segona planta de l'equipament

Font: Fotografia pròpia.

7. El paper de l'equipament en el marc del plantejament urbanístic

L'equipament juvenil municipal forma part d'una sèrie d'equipaments que constitueixen el centre cívic de la vila. Aquest complex d'equipaments - situat al Carrer Ponent sense número – **configura el centre neuràlgic i social del municipi** per tal que entitats i particulars puguin gaudir de diversos serveis cívics, culturals i esportius.

Fotografia de la ubicació de l'equipament juvenil

Font: Google Maps

Xarxa d'equipaments públics:

- ✓ **Sala de Lectura Antoni Margarit (Biblioteca):** Aquest és l'espai on antigament estava ubicat l'antic equipament juvenil. Actualment s'hi realitzen dues activitats principals: la sala de lectura i les classes de repàs per a infants i joves.
- ❖ **Horaris: Sala de lectura:** dilluns, dimecres i divendres de 16.30h a 19.00h. **Repàs:** dimarts i dijous de 17.00h a 19.00h
- 📍 **Ubicació:** Carrer Ponent

- ✓ **Gimnàs:** Equipament esportiu de 90m² que disposa de diferents aparells de "fitness" on s'hi realitzen classes esportives dirigides. Durant 3 dies a la setmana està disponible per fer-ne un ús lliure. També hi ha una oferta d'activitats dirigides com: Pilates (4 sessions a la setmana), gimnàstica aeròbica (2 sessions a la setmana), gimnàstica hipopressiva (2 sessions a la setmana), zumba (2 sessions a la setmana), gimnàstica rítmica infantil (2 sessions a la setmana), judo (1 sessió a la setmana), ball modern (1 sessió a la setmana).
- ❖ **Horaris: Pilates:** Dimarts i dijous 9.30h a 10.30h i dilluns i dimecres 19.30h a 20.30h. **Hipopressius:** Dimarts i dijous 15.15h a 16.15h. **Gimnàs Ús Lliure:** Dimarts i dijous 17.00h a 21.00h i dissabtes 10.00h a 13.00h. **Gimnàstica:** Dimarts i dijous de 21.00h a 22.00h. **Iniciació Rítmica:** Dimecres de 16.30h a 18.00h. **Ball Modern:** Dimecres de 18.00h a 19.30h. **Judo AMPA:** Dijous 16.30h a 18.00h.
- 📍 **Ubicació:** Carrer Ponent

- ✓ **Cuina:** L'espai disposa de 50m² on s'hi realitzen cada setmana dues hores de curs de cuina, i s'hi fan regularment activitats relacionades amb la gastronomia.
- ❖ **Horaris:** dimarts de 18.00h a 20.00h.
- 📍 **Ubicació:** Carrer Ponent

- ✓ **Auditori** Aquest espai s'hi realitzen diversos actes culturals durant l'any tals com exposicions audiovisuals, concerts, conferències, xerrades, presentacions de llibres...
- ❖ **Horaris:** segons necessitat
- 📍 **Ubicació:** Carrer Ponent

- ✓ **Sala polivalent:** L'espai disposa de 115 m² on s'acostumen a fer xerrades, conferències o reunions que es planifiquen des de l'Ajuntament o des de les pròpies entitats municipals. També s'hi veuen els partits del FC Barcelona (organitzat per la Penya Barcelonista) i altres activitats de caràcter particular (festes aniversari, dinars...).
- ❖ **Horaris:** Tots els partits del FC Barcelona. **Zumba:** dilluns i divendres de 19.00h a 20.00h.
- 📍 **Ubicació:** Carrer Ponent

Fotografia del centre cívic municipal

Font: Pàgina web de Sant Cugat Sesgarrigues

Més enllà dels equipaments que componen el centre cívic, el municipi disposa d'una xarxa d'equipaments municipals que complementa l'oferta sobretot esportiva territorial:

- ✓ **Pista poliesportiva:** Pista completament coberta on s'hi realitzen activitats esportiva regular durant el curs. S'hi fan les activitats de l'Escola Esportiva Municipal, els entrenaments del club de futbol sala AEK Sant Cugat, i altres esdeveniments com els concerts de la Festa Major, la fira mediambiental Eco Sant Cugat i altres trobades.
- ❖ **Horaris: Activitats esportives:** Dilluns de 16.30h a 21.00h, dimarts de 17.30h a 22.30h, dimecres de 20.00h a 21.00h, dijous de 17.30h a 22.30h i divendres de 16.30h a 20.00h.
- 📍 **Ubicació:**

- ✓ **Camp Municipal de Futbol:** Camp de futbol amb gespa artificial on s'hi disputen els entrenaments i partits del Club Esport Base Sant Cugat Sesgarrigues i el Club de Futbol Sant Cugat Sesgarrigues. Des de mainada (6 anys) fins al sènior (adults), tenim almenys un equip de cada una de les categories de l'esport base.
- ❖ **Horaris: Activitats esportives:** Dilluns de 17.30h a 20.30h, dimarts de 19.00h a 22.00h, dimecres de 17.30h a 20.30h, dijous de 20.30h a 22.00h i divendres de 17.30h a 20.30h.
- 📍 **Ubicació:** Carrer de la Rasa de l'Amell, 16.

- ✓ **Piscina Municipal:** Piscina d'estiu (s'obre des de mitjans de juny a principis de setembre) on s'hi pot gaudir del bany recreatiu i també s'hi organitzen diferents cursos de natació tant per infants com per adults.
- ❖ **Horaris: Obertura temporada d'estiu:** des de mitjans de juny a principis de setembre. Horari d'11.00h a 20.00h cada dia
- 📍 **Ubicació:** Carrer de la Rasa de l'Amell, 66.

8. Complementarietat de l'equipament amb els equipaments

Per tal de descriure com s'haurien de complementar l'equipament juvenil amb la resta d'equipament públics disponibles al municipi, la valoració inicial tecnicopolítica va concloure que era fonamental preguntar als i les joves sobre les seves expectatives i interessos. És per això, que la informació d'aquest apartat es nodreix fonamentalment de les sessions participatives amb joves a l'equipament i a l'institut. Per tal d'augmentar les probabilitat d'èxit de les activitats i programes de es valora de possibilitat de traslladar algunes d'aquestes a aquells equipaments que siguin més adequats.

Sala de Lectura Antoni Margarit: Els i les joves consideren que aquest espai és ideal per utilitzar-la com a sala d'estudi i per realitzar-hi treballs en grup. En altres municipis aquests equipaments també s'utilitzen per realitzar-hi activitats per aprendre i practicar idiomes.

Gimnàs: Les persones joves de Sant Cugat Sesgarrigues destaquen especialment en la seva pràctica d'activitats esportives. La disponibilitat, gratuïtat i proximitat d'aquest espai afavoreix la predisposició del col·lectiu juvenil a mantenir adoptar hàbits saludables i una major cura del seu cos físic. Tot i que els i les ciutadanes del poble i poden accedir de forma autònoma, es valorarà la possibilitat de realitzar-hi tallers per garantir que els i les joves en fan una pràctica adequada i responsable.

Cuina: Més enllà de les dues hores de classe setmanals i les activitats que s'hi fan regularment, l'espai de cuina és el lloc ideal perquè les persones joves hi puguin realitzar tallers per aprendre a cuinar i tot el que relaciona relacionat amb el món de la gastronomia: nutrició, productes de temporada i de proximitat, efectes dels diferents aliments a l'organisme i dietes esportives, veganes, vegetarianes, etc.

Auditori: L'equipament de joventut ofereix als i les joves l'espai per poder experimentar en diferents arts artístiques com la pintura, la fotografia, etc. No obstant això, no disposa de la dimensió suficient per realitzar-hi exposicions. L'Auditori es considera el lloc ideal per poder presentar les possibles obres creades. A més, la seva polivalència permet que s'hi puguin dinamitzar tallers, xerrades i cursos de forma més còmoda.

Sala polivalent: Aquest espai és especialment adequat per fer-hi projeccions de pel·lícules, ja que està equipada amb una pantalla, projector i equip de música.

Camp Municipal de Futbol: Tot i que l'explotació de l'equipament depèn del Club de futbol, aquest espai és molt adequat per realitzar-hi activitats esportives i de lleure que respectin les instal·lacions.

Piscina Municipal: Malgrat que només estigui oberta els mesos d'estiu (de juny a setembre), és un equipament idoni per realitzar-hi activitats d'oci i lleure.

És important destacar que el municipi no compte amb altres equipaments de caràcter privat relacionats amb els usos que ha de tenir l'equipament de joventut del Centre Cívic. I és per això que no es pot parlar de la complementarietat d'aquests amb l'equipament de joventut.

4. Sessions participatives

Disposar d'un **equipament juvenil** permet desenvolupar de forma estable els diferents programes per desplegar el pla d'actuació de l'àrea de joventut. Però sobretot, permet disposar d'un **espai de proximitat** el que impulsi una major interrelació amb la població de referència. L'espai de joventut incrementa l'eficiència del cicle de les polítiques de joventut. Des del punt de vista del seu disseny, possibilita copsar de primera mà les necessitats de la població jove, el que promou una major adequació de les intervencions públiques als reptes que han de superar. Per la seva banda, la proximitat propicia una major accessibilitat a la població beneficiària incrementant l'abast i l'impacte de les actuacions.

L'espai Jove de Sant Cugat Sesgarrigues s'emmarca en les **línies estratègiques** de les polítiques de joventut al municipi i de la previsió de recursos disponibles pels propers anys. No obstant això, la participació del col·lectiu en el disseny i la presa de decisions de l'equipament és fonamental per millorar les probabilitats d'èxit de l'equipament per esdevenir un punt de referència per a tots i totes les joves. Durant el procés de disseny de l'equipament, es va realitzar una jornada participativa el dijous dia 31 de gener on es van recollir les propostes del col·lectiu.

1. Jornada participativa a l'equipament juvenil

➤ Calendari i horaris

La jornada es va dur a terme el dijous 31 de gener de 2019 de 18.00h a 20.00h a l'espai jove de Sant Cugat Sesgarrigues. Aquesta va acollir als i les joves d'entre 14 i 18 anys.

➤ Objectius de la sessió:

- ✓ Obtenir propostes sobre les activitats culturals i ludicofestives que els i les joves els agradaria impulsar al municipi.
- ✓ Obtenir acords respecte la convivència de l'espai: normes d'ús, compromisos higiènics, etc.
- ✓ Obtenir propostes sobre quines activitats de transformació social els i les joves estarien motivats a realitzar pel municipi.
- ✓ Obtenir propostes sobre quins tallers o xerrades els agradaria formar-se.
- ✓ Fer entendre als joves majors de 18 anys que ells seran els referents dels i les més joves i, per tant, han d'assumir aquesta responsabilitat.

➤ Introducció

Arrel de la demanda dels i les membres més joves del col·lectiu juvenil de Sant Cugat Sesgarrigues, l'Ajuntament considera apropiat que aquestes persones disposin d'un espai propi i autogestionat a la primera planta de l'equipament juvenil municipal, també conegut com "El Cub".

És important indicar que la cessió d'aquest espai és el resultat de la implicació social d'aquestes persones joves al municipi. Darrerament, ells i elles han estat liderant o col·laborant en diferents activitats culturals, ludicofestives i/o de transformació social que

donen indicis a l'administració que aquest grup de joves podria ser el relleu generacional que Sant Cugat Sesgarrigues ha estat buscant.

➤ Benvinguda

Una vegada totes les persones s'han assegut en semicercle dins de la primera planta del Cub, l'Oriol Pareta, tècnic de Joventut de l'Ajuntament va realitzar una presentació de la sessió en la qual explicava als i les participants que l'Ajuntament havia decidit concedir la sessió de l'espai als joves menors de 18 anys. Però, per fer-ho de manera adequada, calia realitzar un pla d'usos on els i les joves podien participar-hi i dir-hi la seva. Immediatament, Isaac Lloveras, tècnic de la Fundació Ferrer i Guardia va procedir amb l'explicació de la dinàmica la qual consistia en: explicació de les 4 línies de treball, redacció i recollida de propostes, debat, consens i prioritització de les propostes.

Fotografia de l'explicació de la dinàmica

➤ La dinàmica

Per tal de realitzar una sessió participativa entretinguda, activa i lleugera però, que al mateix temps sigui efectiva i assolixi els objectius previstos, la Fundació Ferrer i Guardia proposa una sessió en forma de "gimcana" en la qual els participants disposaran de post-its que utilitzaran per escriure les seves propostes sobre els paperògrafs dels diferents àmbits de treball repartits arreu de l'espai.

Una vegada els i les participants han acabat de realitzar les seves propostes, tenen l'oportunitat de debatre sobre elles, nodrir-les i prioritzar-les.

➤ Els àmbits de treball

1. Activitats culturals, ludicofestives i de transformació social: L'equipament ha de ser el nucli de la majoria d'activitats de caràcter cultural i ludicofestives del municipi. No obstant això, també hi ha activitats que es poden dur a terme a l'entorn immediat o directament fora d'aquest espai com ara el Taller de Radio Sant Cugat, el curs de Gralla, el cicle de cinema, etc. L'objectiu principal d'aquest àmbit és el de conèixer quines són les activitats que els i les joves els agradaria que s'impulsessin des de l'equipament.

2. Tallers, activitats i/o xerrades formatives d'interès: L'espai de joventut ha de contribuir de forma activa al ple desenvolupament de persones autònomes, solidàries, responsables i compromeses. Donat que el col·lectiu juvenil està majoritàriament immers en processos formatius, d'inserció laboral, d'emancipació domiciliària, etc. És bàsic que a l'equipament s'impulsin accions formatives que dotin d'eines i recursos personals a les persones joves.

3. Regles d'ús de l'equipament compartit: Per tal d'assolir que totes les persones joves puguin gaudir plenament de l'espai i, al mateix temps, respectar els demes usuaris/es del centre cívic i veïns/es, s'han proposat un seguit de normes a seguir. Aquestes es sumen a la normativa que regula l'ús de la cessió de l'espai.

➤ Preguntes i buidatge de la sessió

1. La pregunta que feia referència al primer àmbit era: **Quines activitats culturals, ludicofestives i de transformació social t'agradaria impulsar des de joventut?**

- **L'impuls d'una carrossa de reis mags** per nadal. Tot i que aquesta és clarament una activitat cultural i ludicofestiva, el fet que una població petita com Sant Cugat Sesgarrigues compti amb una cavalcada de reis pròpia té afectes transformadors en el seu teixit social. Per exemple, té conseqüències positives en el sentit de pertinença i la cohesió de la societat amb el territori.

- **Muntar i dinamitzar un túnel del terror per Halloween** a l'equipament juvenil. En aquesta activitat no estarien només convidats els i les persones joves que van regularment a l'espai jove, sinó que la idea és de fer-ho obert a tota la població de Sant Cugat Sesgarrigues.

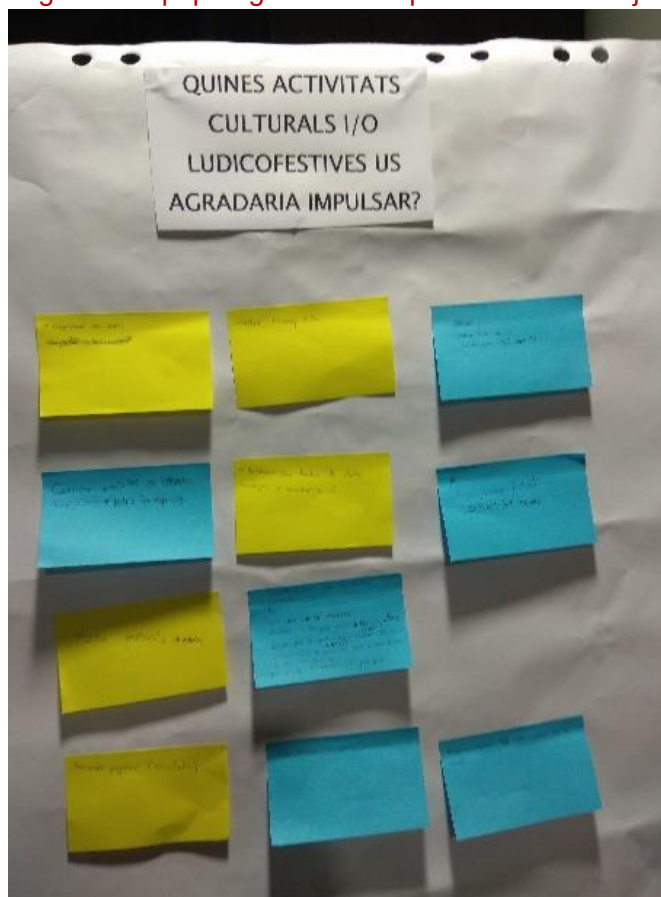
- **Col·laborar com a col·lectiu al disseny i dinamització del carnaval** al municipi. En ocasions, els i les joves no tenen que ser les persones encarregades de liderar les activitats, però si poden contribuir en l'èxit de les mateixes. L'equipament juvenil podria ser usat per elaborar les disfresses, assajar i guardar el material. Les persones participants també estan interessades en **dinamitzar els balls de festa major** i, fins i tot, fer-ne un de propi.

- Es valora la possibilitat de **dinamitzar alguna activitat d'oci per cap d'any**, ja que molts dels i les joves no tenen alternatives d'oci nocturn atractives.

- Seguint amb la necessitat respecte a la manca d'activitats d'oci nocturn, un jove considera que es podria **portar un DJ a la sala del cafè i fer-hi una festa juvenil**.

- També s'ha proposat impulsar activitats d'oci amb altres col·lectius municipals. En primer lloc, alguns participants recorden haver participat en **sortides en bicicleta**. Els i les participants creuen que seria una bona idea tornar-les a impulsar i convidar a infants, adolescents i persones grans a participar-hi. En segon lloc, els i les joves són conscients que un dels principals problemes de les persones grans és la seva solitud. Per tal de contribuir en la seva eradicació, creuen que es podrien **organitzar campionats de domino, petanca, criquet, escacs**, etc. Per últim, també es considera que **organitzar escapades/excursions a la muntanya** amb aquests col·lectius seria una bona iniciativa.
- Els i les assistents recorden participar i assistir a **espectacles de pastorets** en el passat. Creuen que seria possible col·laborar amb diverses entitats del municipi per fer-ho de nou.
- En la línia de promoure la cohesió social al territori, els i les assistents consideren que seria una bona iniciativa **fer berenars/xocolatades populars**.
- Les persones assistents coneixen la voluntat de l'Ajuntament de construir un skate parc al poble. Aquests creuen que amb els coneixement adquirits de l'activitat de pintura del mural, podrien també **decorar aquest espai**.
- Un dels punts forts del nou espai juvenil, és la llibertat que tenen aquests per aportar-hi els recursos que creguin convenients. Una de les propostes, es **portar una Playstation i fer-hi campionats del FIFA**.
- Des de la secció de joventut, s'ha detectat que molts i moltes joves del municipi estan involucrades en **activitats esportives**. Tot i que no fa referència a una activitat concreta, un dels joves ha preguntat sobre la disponibilitat d'incorporar una barra de dominades al gimnàs del centre cívic.

Fotografia del paperògrafs amb l'aportació dels i les joves

2. La pregunta que feia referència al segon àmbit era: **Sobre quins temes t'agradaria que parlessin els tallers i les xerrades de l'equipament?**

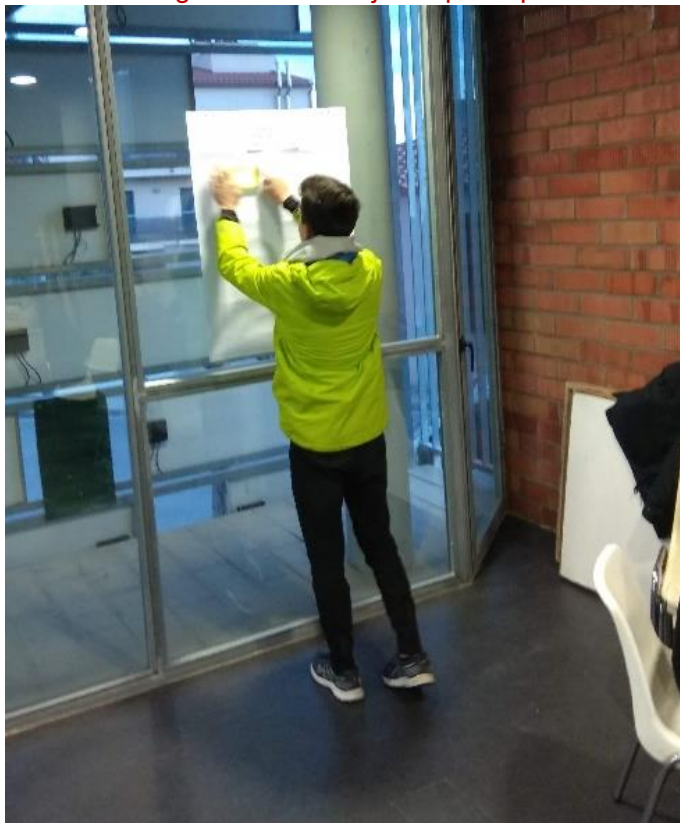
- Disposar de **xerrades sobre l'àmbit educatiu**. Els i les participants es troben en una etapa on han de prendre moltes decisions respecte a quin camí formatiu és el més adequat per dur a terme el seus projectes.

- **Orientació en l'àmbit de l'ocupació**. El col·lectiu juvenil és un dels que ha presentat les pitjors conseqüències de la recessió econòmica iniciada l'any 2008. És per això que volen conèixer tots aquells recursos i informació disponible per a ells i elles.

- La franja d'edat entre el 14 i 29 anys és una de les etapes vitals en la qual moltes persones experimenten. Algunes d'aquestes persones tenen el seu primer contacte amb les **drogues i els seus efectes**. Els i les joves de Sant Cugat Sesgarrigues consideren que és un dels temes que hauria de ser adreçat en els tallers que es realitzin.

- També és a partir d'aquesta franja d'edat en la qual les persones sentim la curiositat de viatjar i conèixer el món que ens envolta. Les persones participants creuen que un taller sobre les opcions, responsabilitats, facilitats i perills de viatjar seria molt útil per a ells i elles.

Fotografia d'un dels joves participant

3. Les pregunta que feia referència al quart àmbit era: **Quins horaris i normes creus que hauria de tenir l'equipament?**

- Els i les joves van consensuar que la norma prioritària de l'equipament era la de **no repartir la clau de l'equipament a tercers**. Els participants entenen que tenir la capacitat de gaudir de l'espai comporta la responsabilitat de fer-se'n càrrec. És per això que es comprometen mantenir un control absolut de la clau que dona accés al equipament.

- Així mateix les persones assistents consideren que **no és acceptable convidar a qualsevol persona a fer ús de l'espai**. En el cas que una persona jove sigui convidada, el o la jove amfitrió serà el màxim responsable de les accions que aquesta persona realitzi dins l'equipament.
- També és considera fonamental que **l'espai de joventut es mantingui net**. En el cas que l'activitat que si desenvolupi embruti l'espai, les persones joves duent a terme l'activitat seran les responsables de netejar i desfer-se de la brossa generada.
- Queda totalment **prohibit fumar** dins de l'equipament juvenil.
- El caràcter autogestionat de l'equipament implica que les persones joves puguin accedir-hi a qualsevol hora. No obstant això, **l'ús d'aquest ha de ser responsable**. S'ha arribat al consens que qualsevol activitat ordinària que s'hi realitzi després de les 24.00h no podrà ser acompanya de musica ni crits.
- **No es toleraran comportaments irrespectuosos i/o que excloquin a cap persona**. Es valora que tots i totes les joves tenen el mateix dret d'accedir i participar a les activitats que es realitzin a l'equipament juvenil.
- Per tal de **resoldre els conflictes** que puguin aparèixer, s'ha consensuat que la persona que tingui una o més queixes convocarà una reunió via el grup de "WhatsApp" compartit i es durà a terme una reunió per solucionar la qüestió.
- Els i les participants tenen present que comparteixen edifici amb els membres més adults del col·lectiu juvenil. Malgrat que només els separen alguns anys de diferencia, aquests dos grups tenen dinàmiques molt diferents. És per això que és considera important que **cada grup només tingui accés al seu espai**.

➡ Altres qüestions, agraïments i clausura:

Tot i que la participació de la sessió anava dirigida a parlar sobre els àmbits ja comentats, es va considerar que era una bona ocasió per preguntar als i les participants sobre **quins són els mètodes més eficaços per establir un vincle entre el col·lectiu i l'Ajuntament**. Les tres respostes més importants van ser:

1. El boca orella: Al seu un municipi petit, Sant Cugat Sesgarrigues té la capacitat de comunicar les coses a través de la seva xarxa social.

2. A través de clubs esportius i entitats: La gran majoria de joves estan involucrats/des en algun tipus d'activitat associada a clubs esportius o entitats culturals. Aquests poden ser utilitzats com a mitja de difusió.

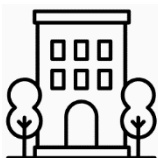
3. Xarxes Socials: Els i les participants consideren que és un mètode molt eficaç i de poc cost per posar-se en contacte amb ells, especialment Instagram.

D'altra banda, cal indicar que malgrat ser convidats a la sessió, els i les majors de 18 anys no van assistir-hi. Per finalitzar la jornada, es va agrair a totes les persones assistents la seva participació i es va indicar que el procés participatiu no és una finalitat, sinó que és una mitja. Per tant, se'ls anima a seguir en contacte per continuar realitzar propostes sobre les polítiques i els equipaments de joventut municipal.

5. Conclusions

Aquest document té l'objectiu d'establir l'estructura inicial per tal d'augmentar les probabilitats d'èxit de l'equipament municipal i les polítiques de joventut que s'impulsin. És per això que no és un document que es pot donar per acabat, sinó que es promou que si realitzin canvis arran de les possibles modificacions en les necessitats i interessos dels i les joves del municipi. Per tant, durant tot el procés d'elaboració s'ha prioritzat l'adaptació de l'equipament al territori i que aquest sigui una eina útil tant com pel col·lectiu com per la secció de joventut.

L'equipament com a recurs:

Des de la secció de joventut es valora l'equipament com una eina de les polítiques de joventut municipals i no com a una finalitat o un projecte en si mateix. Per tant, les actuacions, projectes i metodologies que s'hi duguin a terme seran sempre coherents amb el model de jove i el model de polítiques de joventut definides al Pla d'Activitats.

Horaris d'obertura:

Com que l'equipament de joventut serà autogestionat i seran les mateixes persones joves les encarregades d'obrir i tancar-lo, aquest no compta amb un horari fixe/establert. No obstant això, la normativa que regula l'ús de la cessió de l'espai si estableix un límit horari que els i les joves hauran de respectar:

- **Dies entre setmana, diumenges i festius:** podran fer ús de la primera planta del Centre Cívic els dies d'entre setmana, els diumenges i festius fins les 22.00h.
- **Divendres, dissabte i vigílies de festius:** podran fer ús de la primera planta del Centre Cívic els divendres, dissabtes, i vigílies de festius fins les 24.00h.

Malgrat aquests limitacions horàries, el col·lectiu juvenil tindrà la capacitat de mantenir-lo obert quan ells i elles creguin necessari. Aquest model de gestió facilita que els horaris coincideixin amb l'espai de temps lliure del col·lectiu i no necessiten de professionals treballant-hi per poder accedir-hi.

Imatge i comunicació:

Un dels punts claus que ja acostuma a ser fonamental durant la confecció del pla, és la importància de la comunicació entre la secció de joventut/equipament i el col·lectiu juvenil.

Per tal de trobar la forma més efectiva de dur-la a terme, es va preguntar als i les joves durant la sessió participativa i es van detectar les tres metodologies més eficaces per establir aquest vincle:

1. El boca orella: Al seu un municipi petit, Sant Cugat Sesgarrigues té la capacitat de comunicar les coses a través de la seva xarxa social.

2. A través de clubs esportius i entitats: La gran majoria de joves estan involucrats/des en algun tipus d'activitat associada a clubs esportius o entitats culturals. Aquests poden ser utilitzats com a mitja de difusió.

3. Xarxes Socials: Els i les participants consideren que és un mètode molt eficaç i de poc cost per posar-se en contacte amb ells, especialment Instagram.

Malgrat que l'equipament no compte d'un logotip propi, la secció de joventut si disposa del seu. En primera instància no s'ha valorat la necessitat de dissenyar-ne un de nou. No obstant això, si es contempla la possibilitat que els i les joves puguin triar a través d'un procés participatiu el futur nom.

El disseny del pla a donar pas a començar a adequar l'equipament a les necessitats juvenils. En primer lloc, abans d'inaugurar l'espai la secció de joventut adequarà la porta d'entrada a l'equipament per facilitar l'accés de les persones joves i durà a terme les reparacions necessàries per rehabilitar l'aparell d'aire condicionat. A més, les persones joves tenen autorització per adequar l'espai a les seves necessitats i afegir-hi els elements físics (sofàs, cadires, mobiliari, jocs de taula, etc.) que ells i elles creguin adequat.

6. Orientacions

El desplegament de les polítiques de joventut a Sant Cugat Sesgarrigues presenta uns reptes que es condicionen a l'equipament juvenil. Així mateix, aquests es troben condicionats als recursos existents per al desplegament de les polítiques de joventut. La disponibilitat d'un equipament exclusiu per a joves en aquest context presenta diferents reptes, vinculats a les limitacions de recursos econòmics i humans. Més enllà d'aquestes limitacions, es donen unes característiques conjunturals entre els col·lectius de joves del municipi que limiten les possibilitats de gestió de l'espai. Es considera que s'ha produït un trencament generacional entre el col·lectiu de joves envers la participació.

L'equipament juvenil compta amb possibilitats per generar dos espais de participació, vinculats sobretot a l'edat dels i les joves del municipi. Així mateix, donades les característiques de l'equipament, l'obertura d'aquest s'hauria de condicionar a l'obertura del Centre Cívic, ja que no es disposa de lavabos a l'equipament juvenil. S'hauria d'aprofitar el treball en xarxa que possibilita la integralitat del complex arquitectònic.

Repte 1. Replantejament de l'equipament juvenil

Ens hem trobat en aquest suport en un marc estructural en el que no ha estat possible consensuar una visió político-tècnica vers l'equipament juvenil. Caldria que el nou govern entomí aquest projecte i consensuï un replantejament de l'equipament juvenil. Aquest replantejament passaria per dues actuacions claus:

1. Definició del model de l'espai en el marc de les polítiques de joventut municipals
Per construir aquesta definició caldria emfatitzar una mirada àmplia, no només tenir en compte les polítiques de joventut, sinó, donades les característiques del municipi, les polítiques locals des d'una vessant comunitària i intergeneracional.
2. Pla de treball per tal d'implementar aquest model d'espai
És molt important descriure les fases i les actuacions per tal d'assolir el model consensuat.

Repte 2. Tancament provisional de la primera planta

S'hauria de treballar en el tancament provisional de la primera planta. Es considera que s'han esdevingut unes dinàmiques que només es poden reconduir amb el tancament d'aquest espai de l'equipament. No es poden tolerar segons quins tipus de conductes en els equipaments municipals i s'ha de fer respectar la normativa.

Com es podria vehicular aquesta actuació? S'hauria de convocar una reunió amb la població usuària per tal de comunicar l'arranjament de l'espai. En aquest context s'hauria d'indicar, que donat que es faran obres, cal que retornin les claus perquè la llei no permet l'accés en zones d'obres. Així mateix se'ls hauria de comunicar que es canviarà el pany de l'espai. S'hauria de donar molt poc marge de temps per tal que retirin les seves pertinences. Així mateix es presentaria en aquesta reunió el cost de les despeses d'arranjament i neteja pressupostades.

Repte 3. Figura dinamitzador/a o informador/a

Es considera inviable l'obertura de l'espai adolescent sense referent. Per un tema legal respecte l'edat de les persones usuàries i per un tema vinculat a projecte pedagògic, ja que aquests adolescents no han disposat de trajectòria associativa ni tenen referents de projectes d'autogestió propers. Existeixen diferents possibilitats a l'hora d'impulsar aquesta figura amb la limitació de recursos disponibles.

- Es podria fer a través de la sol·licitud d'una figura compartida però no tècnica sinó amb perfil dinamitzador/a o informador/a; ja que des del municipi es compta, tot i que amb dedicació compartida, amb la figura d'un tècnic de joventut. Aquesta seria una fórmula òptima que doni estabilitat a la dinamització de les polítiques de joventut i que es pot limitar, en un primer moment, a l'obertura d'un dia a la setmana de l'espai adolescent. Aquesta figura podria començar a impulsar també projectes per a joves de més edat per tal d'intentar vincular-los a un projecte propi.
- Per altra banda es podria vehicular a través de la contractació en pràctiques o voluntària d'alguna persona jove del municipi a la que per exemple s'acollís amb algun tipus de beca en algun curs de monitor/a o directora/a lleure. Així com amb algun conveni amb algun centre de Cicle Formatiu. Aquesta persona podria realitzar el seu projecte en el marc del curs o estudis d'obertura i dinamització d'aquest espai. Convindria advertir que els espais joves requereixen d'estabilitat en les persones referents ja que l'establiment de vincles de confiança és de vital importància per al desenvolupament d'un projecte a llarg termini.
- Una tercera opció seria la de vehicular la cessió de l'espai de la 2a planta a un projecte voluntari d'obertura de l'espai d'adolescents amb un projecte educatiu vinculat.
- Una darrera opció seria vehicular la figura d'un/a tècnic/a de participació compartit amb altres municipis (projectes intergeneracionals) de totes les activitats del centre cívic. Però que focalitzés les seves actuacions amb el col·lectiu de joves, tenint molt en compte la resta d'activitats i referents del complex.

Repte 4. Dinamitzar un projecte de participació entre el col·lectiu de joves de més edat

Caldria dinamitzar un projecte de participació entre el col·lectiu de joves de més edat vinculat a l'autogestió. Des del servei de joventut es podria definir una campanya per a la presentació en aquest equipament de projectes autogestionats o cogestionats.

- Aquests projectes es podrien vincular a altres experiències properes al territori o a la presentació d'experiències i suport de Casals de Joves de Catalunya, entitat que podria assumir en el seu projecte algunes actuacions al municipi de dinamització, formació, etc., del col·lectiu de joves de més edat.
- Es podria realitzar una crida a entitats de municipis propers que no disposessin de local: "Equipament juvenil en busca d'entitats juvenils". El tema de la manca d'espais per a joves és una realitat i potser es podria treballar en alguna col·laboració pressupostària amb un ens local proper que no disposi d'equipament.

Repte 5. Incorporar la participació de les noies joves

Aquest és un repte que hauria d'ésser prioritari per tal de revertir les dinàmiques que s'han generat en els darrers temps. Així mateix, caldria desplegar actuacions per tal d'integrar als diferents col·lectius de noies adolescents i joves a les polítiques municipals. Existeixen suports de diferents administracions per aquests projectes. S'ha d'incloure la perspectiva de

gènere en les polítiques de joventut i en els equipaments juvenils. Aquesta perspectiva molts cops es vincula a determinats trets que no es tenen en compte a l'hora de disposar de mobiliari (per exemple), molts cops els espais joves no incorporen espais d'estada amb taules i cadires, o vinculats a activitats (sobretot futbolí o play station); evidentment aquestes activitats no haurien de "tenir gènere" però s'ha comprovat que són activitats més masculinitzades i que són aquestes les que ocupen la centralitat dels espais joves.

Repte 6. Desestigmatitzar l'espai jove

Donada la situació que ha comportat l'ús de la segona planta de l'equipament juvenil és molt important tenir en compte que caldrà incorporar en aquest pla de reobertura de l'espai una campanya de desestigmatització del mateix. Aquesta campanya d'obertura de l'equipament juvenil amb activitats que convidin a participar i visitar-lo per part de tota la població de la vila. Vehicular la participació d'altres entitats del municipi a les diferents activitats realitzades en el marc de l'obertura. Per exemple tallers o xerrades realitzades per les diferents o colles en els dos espais de l'equipament. O vincular l'obertura a alguna festivitat de vila popular.

Repte 7. Treball en xarxa

Donades les característiques municipal cal incorporar una visió estratègica de treball en xarxa de l'equipament juvenil tant interna municipal com externa amb d'altres agents del territori.

- Considerem important no desvincular el projecte de l'equipament juvenil a la resta del complex en el que es troba ubicat (dependència funcional d'altres espais, com són els lavabos), però també es podria vincular a la resta de projectes del complex. És evident que l'espai jove ha de projectar activitats més culturals, ja que a pocs metres es disposa d'un espai funcional que es pot utilitzar com a sala d'estudi. Però a més, les possibilitats d'activitats s'amplien a altres espais del complex: sala polivalent, cuina, esports, etc. I no només això, sinó que caldria la vinculació del projecte de joventut amb la resta d'equipaments municipals.
- No s'ha de perdre de vista que s'hauria de treballar en xarxa amb d'altres agents del territori. Per exemple, s'hauria d'explicitar aquesta demanda al Consell Comarcal ja que segurament a nivell comarcal hi han necessitats similars en d'altres territoris o es poden compartir experiències.

**Diputació
Barcelona** | Àrea d'Atenció
a les Persones

Gerència de Serveis d'Igualtat i Ciutadania
Oficina del Pla Jove
Recinte Mundet. Edifici Migjorn, 4a planta.
Passeig de la Vall d'Hebron, 171
08035 Barcelona
Telèfon 93 402 25 56 / Fax 93 402 27 14
www.diba.cat